

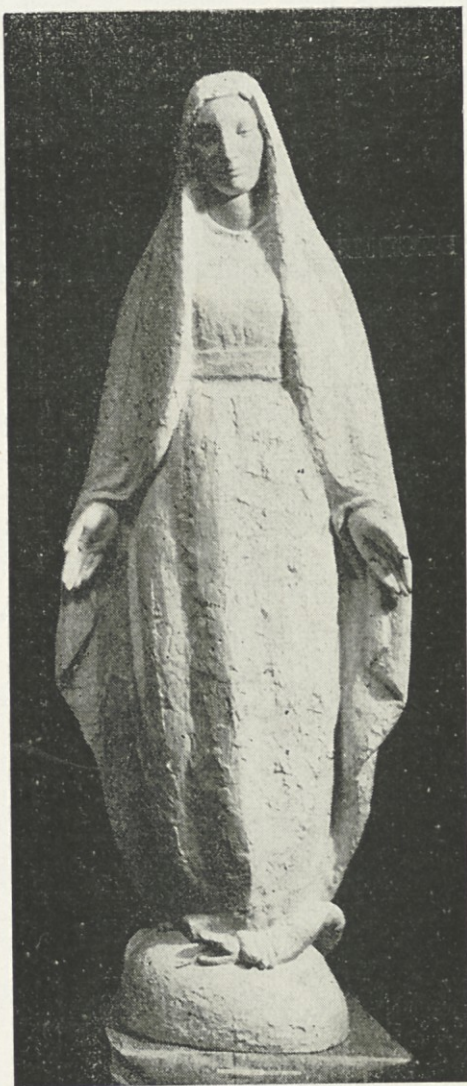
DUHOVNO
ŽIVLJENJE

VIDA ESPIRITUAL

DECEMBER 1957

Kip Brezmadežne v slovenski cerkvi v Toronto (Kanada), delo akademskega kiparja Franceta Gorše.

Naslovna stran: Božična poezija domačih gozdov (Foto C. Kunc).

Gospod me je imel v lasti v začetku svojih potov, preden je kaj storil od začetka. Od vekomaj sem postavljena in od zdavna, preden je bila zemlja. Ni še bilo brezen in že sem bila spočeta. Tudi studenci voda še niso privreli in gore s silno težo še niso stale; preden so bili hribi, sem se rodila; ni bil še naredil zemlje, ne rek in ne tečajev zemeljskega kroga. Ko je napravljaval nebo, sem bila poleg; ko je z natančno postavo in krogom obdajal brezna; ko je zgoraj utrjeval ozračja in tehtal studence voda; ko je obkroževal morje z mejo in dajal vodam postave, naj ne prestopajo svojih krogov; ko je pokladal zemljo na dno; tedaj sem bila pri njem in vse z njim urejevala; veselila sem se dan za dnem in se ves čas pred njim igrala, igrala na krogu zemlje in moje veselje je bilo s človeškimi otroki. Zdaj torej, otroci, poslušajte me: Blagor njim, kateri se držé mojih potov! Poslušajte nauk, bodite modri in ga ne zametujte! Blagor človeku, kateri me posluša in čuje pri mojih vratih vsak dan ter pazi pri podobojih mojih duri! Kdor mene najde, najde življenje in prejme zveličanje od Gospoda.

(Preg 8, 22-35)

DUHOVNO ŽIVLJENJE

Leto XXV.

št. 12

December

Nasa vodnica k Bogu

Cerkev je skrivnostno telo Kristusovo na zemlji. Od Boga določena priča božjega razodetja in zagotovi po edinemu človeku, da je to razodetje bilo ohranjeno nepoškodovano in bo tako ostalo tudi v bodočnosti. Po Svetem Duhu vodena naša učiteljica je zavarovana v tej službi pred sleherno zmoto v nauku, ki zadeva našo vero in mravnost. Kristusova Cerkev je edina, ob kateri se človek lahko z gotovostjo pouči o naravi božjega odnosa do človeka in ob kateri edini lahko zanesljivo ugotovi, kaj je božja volja v zadevah praktičnega življenja.

Cerkev povsod uči isti nauk, ki ga je Jezus ukazal učiti svojim apostolom in ga je sama učila v vsaj svoji preteklosti. Kamor koli gremo: v Evropo, obe Ameriki, Afriko, Azijo ali Avstralijo, povsod bomo našli isti nauk v tamkaj zasajeni Cerkvi. Različne civilizacije in življenjske prilike niso nikdar težja ovira. Jezus Kristus je obljubil, da v zvestem oznanjevanju resnice Cerkev ne bo nikdar propadla in se ne bo nikoli motila. Njen enoten nauk bo vselej primeren za vse ljudi, vsak stan, najrazličnejše okoliščine socialnega in umskega značaja. Vse dežele vseh časov bodo po njem polagoma prekvašene in spreobrnjene h Kristusu ter katoliški Cerkvi.

Isti nauk pa zamore ohranjati Cerkev neokrnjen samo ob istem poveljarju svetem Očetu. Zato je povsod vodena po rimskem papežu in je znak edinstva zanjo značilen. Brez tega bi ne bila ista Cerkev, marveč mnogo ločenih cerkva. Kot mnoge heretične sekte, ki so ponekoč razširjene morda v več deželah, a so medsebojno dejansko različne, ker pod raznimi pogoji nauk menjavajo.

Sv. Irenej. koncem drugega stoletja prepričljivo označuje to enotnost nauka, ko poudarja, da čudovito se razširjajoča vera po svetu ni kaka menjajoča se oblika krščanstva, marveč „ta vera, nauk in tradicija, ki se oznanja po vsem svetu, je tako enotna, kot da bi Cerkev obstojala iz ene družine, imela eno dušo, eno srce in kot da bi imela ena sama usta. Kljub različnosti jezikov na svetu je njen nauk isti. Cerkve ustanovljene v Nemčiji med keltskimi narodi, na vzhodu v Egiptu, Libiji in v središčih civi-

lizacije, se ne razlikujejo druga od druge. Kot namreč sonce daje isto svetlobo po vsem svetu, tako luč iste vere sveti povsod in razsvetljuje vse ljudi, ki želijo priti do spoznanja resnice“ (Adv. Haer. I, 1).

Cerkev je upraviteljica sredstev milosti

Odkar se po Jezusovem naročilu opravlja na svetu sveta maša v njego spomin je Cerkev upraviteljica sredstev milosti, po katerih se sadovi odrešenja posredujejo posameznim dušam. S smrtjo na križu so bile neizčrpne zakladnice milosti za duše vseh ljudi zaslužene. Da se pa more človek okoristiti s temi odrešilnimi milostmi, mora biti na en ali drugi način ujet v življenje svete Cerkve. Postati mora ud Kristusove Cerkve, član skrivnostnega telesa Kristusovega na zemlji. Kristus je v njem glava, katoličani pa vsi njegovi udje. On je trta, mi mladike. In kot vsi Adamovi potomci ječijo pod težo izvirnega greha, tako enkrat utelešeni v skrivnostno Kristusovo telo okušajo delež božjega zaslužnja.

Cerkev torej ohranja Kristusovo prisotnost med ljudmi, ker v njej in po njej Odrešenik sam nadaljuje svoje odrešilno delo za duše po vsem svetu. Čim se duša s svetim krstom vcepi v Kristusa in postane ud katoliške Cerkve, je obdarjena z novim življenjem, božjo milostjo in trajno plodovitostjo zaslužnih dobrih del. S tem, da je postala eno s Cerkvijo, je tudi eno s Kristusom in istočasno deležna sadov njegove žrtve na križu. Izrabiti more torej sveto mašo in obrede svetih zakramentov, po katerih se odrešenje, za nas že zasluženo s Kristusovo smrtjo na križu, naobrača na posamezne duše.

V uvodu dr. Pavel Sihovi avtobiografiji „Od Konfucija do Kristusa“, piše škof Fulton Sheen: „Ni razlike med spreobrnjenjem Juda, Grka, sužnja ali svobodnega, zapadnjaka ali orientalca. Zemlja, na katero pade zrno Euharističnega žita je lahko različna v raznih deželah, med raznimi razumi, toda procesi razvoja, rasti in žetve so v vseh isti. Ista melodija je igrana na raznih instrumētih, toda točno isti zakoni muzike in milosti so ubogani. Pri vsakem spreobrnjenju sodeluje inteligenca, ki da pristanek; dejanje volje, ki ukazuje pripadnost razodeti Resnici, in milost, ki oplodi ter rodi nadnaravno življenje v duši... Bog je avtor vsakega spreobrnjenja in kar je v posameznem različno, je samo zaradi ozadja individualnega konvertita in neposrednosti sprejema milosti. Vsa spreobrnjenja in globoka pobožnost vodijo dušo v neko vrsto duhovnega nihilizma, da namreč spoznamo, kako smo iz nič izšli in kako bi padli nazaj v isto ničnost, ako bi nas Njegova dobrotna roka nehala podpirati.“

Cerkev je varna pot v večno življenje

Dasiravno je danes na svetu med dvema milijardami in pol prebivalstva le kaka petina katoličanov — gotovo že precej nad 400 milijonov — je kato-

liška Cerkev bolj kot kadar koli v zgodovini povsod poznana. Rastreseni po vseh kontinentih so katoličani medsebojno le mnogo bolj povezani in njih versko udejstvovanje je na splošno zelo aktivno. Cerkev pa stoji v tej dobi tehničnega napredka pred velikanskimi novimi nalogami pri reševanju duš. Vse moderne iznajdbe so kot del božjega načrta pri razvijanju človeštva v pozitivnem pravcu zblíževanja.

Sveti oče Pij XII. je v julijskem govoru škofijskim predstavnikom emigracijskega delovanja v Italiji dejal: „Pojav moderne emigracije brezdvomno sledi svojim zakonom. Vendar je svojsko za božjo modrost, da se posluži človeških dogajanj — celo takih, ki so včasih tragična — da izpelje načrte odrešenja v dobro človeškemu rodu na splošno. Tako lahko postanejo ponižne skupine krščanskih delavcev vrtovi krščanstva v onih krajih, kamor še ni nikdar prodrlo ali kjer je bil njegov pomen izgubljen.“

Katoličani smo praktično povsod doma. Prvi ameriški kardinal Gibbons je v svoji znani knjigi „Vera naših očetov“ ganljivo popisal svoje srečanje s prvimi italijanskimi emigranti v Združenih ameriških državah takole: „Nedavno je skupina evropskih izseljencev prišla v Richmond, v državi Virginia. Bili so tujci v naši deželi, našim običajem in jeziku. Vsaka stvar, ki so jo videli, jih je z žalostjo spomnila, da so daleč od svoje sončne Italije. Čim so pa opazili križ nad našo katedralo, so z veselimi koraki pohiteli k njej. Videl in slišal sem eno izmed njihovih skupin, ko so resno izražali svoja globoka čustva. Ko so vstopili v svetišče, so začutili, da so našli oazo v puščavi. Spet so bili enkrat doma. Našli so znano mesto v tuji deželi. Stali so v cerkvi svojih očetov, v hiši svoje mladosti in zdelo se je, da govorijo v svojem srcu, ko jim je solza zdrsnila po od sonca ožganih licih: ‘Kako ljubljena so tvoja svetišča, Gospod! Moja duša je koprnela in medlela po Gospodovih bivališčih. Moje srce in moje meso sta se radovala v živem Bogu.’ Okoli sebe so opazili svete podobe njim znanih svetnikov, ki so jih bili navajeni od mladosti častiti. Videli so krstni kamen in spovednice. Zagledali so oltar in obhajilno mizo, ob kateri so prejemale svojega Stvarnika. Opazovali so pri oltarju duhovnika v svetih oblačilih. Zrli so na množico vernikov, ki je klečala okrog njih in občutili so v globini svojega srca, da so spet enkrat med brati in sestrami, s katerimi imajo enega Gospoda, eno vero, en krst, enega Boga in Očeta vseh“ (Gibbons, *The Faith of our Fathers*, stran 36).

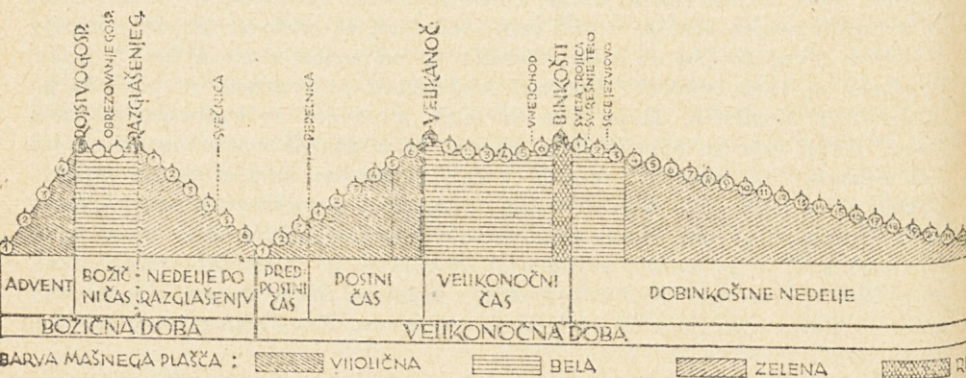
Vemo, da je pred Bogom ena duša, ki živi v milosti božji, bolj dragocena kot množice ljudi, ki živijo brez Boga. Abraham je bil Bogu bolj drag kot vsi prebivalci pokvarjene Sodome. Elija je imel pred Vsemogočnim večjo vrednost kot 400 Balaovih prerokov, ki so jedli ob Izabelini mizi. Apostoli, ki so bili po Kristusovem vnebohodu s skromno družbo svojih učencev zbrani v Jeruzalemu, so bili v božjih očeh višje cenjeni, kot velikansko rimsko cesarstvo, ki je počivalo v temi zmote in senci smrti.

Kamorkoli nas je že božja Previdnost v emigraciji zanesla, bodimo Bogu iskreno hvaležni, da smo katoličani in udje svete katoliške Cerkve. Veselimo se, da smemo črpati iz neusahljivih virov božjih milosti moč, da po naukih svoje vere živimo, v svetosti rastemo in oklenci z dobrim zgledom olajšamo vzljubiti Cerkev in Kristusa v njej.

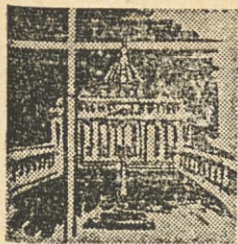
Vsi smo na potu v večno domovino. V kratki življenjski emigraciji na tem svetu nikdar ne pozabimo zreti na svoj večni cilj in ponavljati zaupno ter hvaležno: „Verujem v sveto katoliško Cerkev.“ Samo v njej in z njeno pomočjo bomo rešili lahko svoje duše in pomagali do vstopa v nebeško kraljestvo mnogim, ki jih srečujemo na svojem življenjskem potu ter pričakujejo našega zgleda in vzpodbude.

Naj pa tudi ne pozabijo oni, ki so v izseljenstvu za skledo leče izgubili svojo vero in prodali svojo dušo, da je „biti v zmoti in skrbno se motiti“ definicija razpada“ (K. G. Chesterton). Težko bodo potolazili svojo lačno dušo, zakaj „ena stvar na tem svetu se loči od vseh drugih. Poseduje osebnost in moč. Priznana je, pa obenem kar najsilnejše ljubljena ali osovražena. To je katoliška Cerkev. V tej družini ima človeški duh streho in srce. Izven nje je tema“ (Hilarij Belloc).

KAREL WOLBANG CM

Dve dobi cerkvenega leta — dve gori zveličavnih milosti... Strma pot navzgor v adventu ali predpostu in postu pomeni čas premagovanja, očiščevanja in pokore; zato v bogoslužju vijolična barva. Vrhovi se prazniki, polni veselja ob lepem razgledu v neskončno obzorje božje ljubezni do nas; zato bela bogoslužna barva. In potem še počasno vračanje navzdol, po bolj položni poti, ki lepo podaja smisel navadnih nedelj po razglasenju ali po binkoštih: tudi v navadnem, vsakdanjem življenju živimo s Kristusom.

Za kaj bomo ta mesec molili?

DA BI SVET NEDELJE IN ZAPOVEDANE PRAZNIKE PRAZNOVAL POBOŽNO IN V DUHU VERE

Tretja božja zapoved ima to posebnost, da vsebuje postavbo naravnega prava, ki ga je Bog vtisnil v vest vsakega človeka, obenem pa še določilo pozitivnega prava: praznui nedeljo (ali v stari zavezi: soboto). Marsikateri posameznik ali ustanova najde pri drugih zapovedih čase in za druge še kakšno razlago za to, da upošteva naravno pravo, pa se obenem ne meni za Zakonodavca ne za Njegovo Cerkev; pri tretji božji zapovedi te „rešitve“ ni. Ali verujem v Boga in ga poslušam, ali pa je vse moje modrovanje in ravnanje samo tipanje po temi in sužnost notranjim in zunanjim vabam.

To, kar je Stvarnik vtisnil v človeško naravo — pa more zaradi napačnega načina življenja zbledeti in se popačiti — jasno določa sveto pismo: „Šest dni delaj in izvrši vse svoje opravke. Sedmi dan pa je dan Gospoda, tvojega Boga. Na ta dan ne delaj ne ti, ne tvoj sin, ne tvoja hči, ne tvoj služabnik, ne tvoja služabnica, ne tvoja živina, ne gost, ki prebiva v tvoji hiši.“ Ni torej dovolj, da le v svoji notranjosti Boga častimo. Posvetiti mu moramo en dan v tednu in ta dan je od apostolske dobe naprej nedelja (beseda, ki v našem jeziku izraža prepoved dela na ta dan).

Ko premišljaš to zapoved in z njo skladno težnjo v vseh narodih, da javno

časte Boga, uvidiš, kako pravična in primerna je. Vse smo prejeli od Njega in ne bi posvetili vsaj nekaj dni v letu bogočastju?

V nedelji in praznikih tiče razni simboli in spomini. Na sedmi dan je bilo dokončano vesoljstvo v pričevanje in hvalo Stvarniku. Je spomin na čudežno rešitev iz Egipta in iz sužnosti greha. Je znak nebeške nedelje božjega življenja v duši in okus večne nedelje v nebesih. Je spomin Zveličarjevega vstajenja in prihoda sv. Duha. Je dokazilo o nujnosti svetosti.

Prej navedeno besedilo opozarja, kako mora ves teden dobiti svoj smisel v nedelji. Dolžnost dela — ki je tudi služba Bogu — se preliva v dolžnost čiščenja in posvečenja.

Kako daleč so sodobne razmere od tega, kar je Bog zapovedal in torej od tega, kar prinaša srečo človeštvu! A preiščimo najprej vsak svoj primer! Štejemo se med „praktične katoličane“, pa je najbrž precej formalizma in sebičnosti v naši pobožnosti in precej računarstva v naši vernosti. Verjetno ne delamo ob nedeljah in praznikih; jih pa tudi posvečamo? „Odbijemo mašo“, da da smo potem „prosti“?

Prvo je, uskladiti z božjo zamisljivo svoje nedelje, nedelje v svoji družini in svoji družbi. Potem pa se z vsemi milijoni članov Apostolstva molitve pridružimo namenu sv. očeta.

Prof. ALOJZIJ GERŽINIČ

v Odrešeniku nasproti

Čeprav živimo kristjani v „polnosti časov“, v izpolnjenih božjih obljubah, pa vendar hoče sv. Duh, da njegova nevesta sveta Cerkev vsako leto v štirih adventnih nedeljah vernikom znova kliče v spomin vso dobo božjih priprav na Odrešenika.

Nekako trije nameni se jasno odražajo v adventnem bogoslužju sv. Cerkve: da zahvalimo tako dobrotnega in usmiljenega Boga Stvarnika, ki ni zapustil padlega človeškega rodu, marveč mu je poslal Odrešenika, svojega lastnega edinorojenega Sina; da skupaj z očaki in preroki nanovo utrdimo vero v Zveličarja sveta; in da se v svojih molitvah sočutno spomnimo tudi tistih, ki jim še ni vzšla zvezda odrešenja.

Nadalje nas hoče sv. Cerkev s svojo štiritedensko pripravo usposobiti, da bomo lahko v svojih srcih znova slovesno ustoličili novorojeno božje Dete.

Advent nam torej naznanja bližajočega se Odrešenika. In v svetem bogoslužju lahko razberemo, da se nam naznanja trojni Kristusov prihod.

Prvič pričakujemo Kristusovega vidnega prihoda. Gledamo v davnino, kako so svetniki stare zaveze in ves Izrael koprneče iztegali roke po Odrešeniku. Za zgled takih koprnečih prošenj po Maziljencu božjem nam sv. Cerkev stavi pred oči evangelista stare zaveze preroka Izaija in preblaženo Devico Marijo, ki je bila pač prepolna najsvetejšega mesijanskega hrepenenja.

Pričakujemo pa v adventu tudi Kristusovega skrivnostnega prihoda v nas, v sv. Cerkev in v ves svet. Ta Kristusov prihod se vrši po posvečujoči milosti božji, ki jo zlasti prejmejo verniki

kot udje skrivnostnega organizma sv. Cerkve pri sv. maši. Pa tudi stvarstvo je ob Kristusovem prihodu deležno milosti novorojenega Kralja. „In mir ljudem na zemlji...“, pojejo angeli na sveto božično noč.

Končno pa pričakujemo v adventu Kristusovega zadnjega prihoda na sodni dan (paruzija). Za odpadle bo to dan groze in obupa, dan božje kazni, toda za Kristusu zveste bo sodni dan praznik največjega zmagoslavja in poveličanja.

ŠTIRI ADVENTNE NEDELJE

Kakor meglica na daljnem obzorju vzhaja tudi v naši duši že prvo veselo upanje: Gospod se bliža. Zato je osnoven zvok prve adventne nedelje (letos 1. decembra) zaupen klic po Odrešeniku.

Slava se v adventu, izvzemši praznike, izpušča, da jo bomo v sveti noči toliko radostneje zapeli. V berilu nam kliče sv. apostol Pavel, da moramo „obleči Gospoda Jezusa Kristusa“. Evangelij pa seže še globlje. Preko sedanjega vidnega Kristusovega prihoda v ubogi človeški naravi pokaže že na drugi Gospodov prihod v slavi veličastva. Takrat bodo naše duše morale biti že povsem pripravljene na nebeško ženitnino.

Sv. maša na drugo adventno nedeljo izraža prošnjo, da se Gospod čim preje razodene svojemu zvestemu ljudstvu Izraelu, vsej Cerkvi božji. Ta moč Najvišjega se bo razodela ne v blesku in sijaju svetnega kralja, marveč v ponižanju do jaslí in križa. V evangeliju pa slišimo besedo o sv. Janezu Krstniku, ki ga Jezus poveličuje pred vsemi učenci. Janez Krstnik ni trs, ki ga veter

maje, marveč mož neomajne vere v božje obljube.

Tretja adventna nedelja (15. decembra) je nedelja veselja. Sedaj je Gospod že blizu. On bo obrisal vse naše solze! Z milostjo svojega obiskovanja bo posvetil v našo temo.

V tednu po tretji adventni nedelji so kvatrní dnevi. Sveto bogoslužje je prepolno krasnih adventnih misli. Vse molitve in prošnje se zlivajo v en vzdih: „Pridi, Gospod, in pokaži nam svoje obličje!“ Kvatrní dnevi nam kličejo, da čim prej v sv. spovedi očistimo svoje duše in s pokoro zadostimo za svoje prestopke.

Četrta adventna nedelja nam osvetli prihajajočega Mesija že podrobneje: krotak bo in milosrčen. Zaradi naše nevednosti bi svoj prihod mogel še odložiti, a mi goreče prosimo, naj nam spregleda naše slabosti in pride. Po pozivu sv. Janeza Krstnika hočemo zdraviti svojo pot, da bo Maziljenec božji lahko dospel naravnost v svetišče naše duše.

BREZMADEŽNO SPOČETJE PREBLAŽENE DEVICE MARIJE

Rekli smo že, da je adventni čas tesno povezan z Marijinim božjim materinstvom. Brez nje bi svet zaman čakal na Odrešenika. Kaj naravno torej, da je sv. Cerkev prav na začetek adventnega časa postavila praznik Marijinega brezmadežnega spočetja (8. decembra).

Ta praznik posega ne samo v najgloblje bistvo Marijinega bitja, marveč je tudi prevažno izhodišče za pravilno pojmovanje Kristusovega učlovečenja in vsega njegovega odrešilnega dela. Streti greh je bil cilj Kristusovega učlovečenja. In ker si je Kristus za ta cilj privzel človeško telo, je pač bilo primerno, da si ga je privzel iz čiste,

O Mladika Jesejeva, pridi, da nas odkupiš, nikar se ne mudi! (O - antifona)

brezmadežne matere, ki jo je Bog že takoj ob njenem spočetju obvaroval z dediščine izvirnega greha z vsemi njegovimi posledicami.

V dobi, ko svet neugnano drvi za čutnimi užutki, ko počutnosti prečesto služijo celo visoke kulturne in umetniške ustanove, je blagovest o Brezmadežni važen opomin sodobni družbi in blagoslovljeno zatočišče po Bogu koprneči in v Bogu živeči mladini.

Ves krščanski svet, tako na Vzhodu kot na Zapadu je bil skozi vsa stoletja trdno prepričan o tej Marijini izredni odliki. Tudi na Slovenskem so že zgodaj,

v 14. stoletju, kot priča neka listina iz cistercijskega samostana v Kostanjevici, poznali in praznovali praznik Marijinega brezmadežnega spočetja. V 17. stoletju pa je bil ta praznik že obče znan in so ga obhajali že z vigilijo in postom prejšnjega dne tako po samostanih kakor med svetom.

Po mnogih molitvah in bogoslovnih premostranjih je končno papež Pij IX. dne 8. decembra 1854 v baziliki sv. Petra v Vatikanu slovesno proglasil ta nauk za nezmotno in od Boga razodeto versko resnico, ki jo mora vsakdo trdno verovati, že obstoječi praznik pa je povišal v praznik prvega reda in ga kot zapovedan praznik razširil na vesoljno Cerkev.

Slavje Brezmadežne je v mašnem bogoslužju polno čudovitega veselja in zmagoslavja.

„Vsa lepa si, — poje vstopni spev — Marija in madeža ni na tebi. Veselim se močno v Gospodu in moja duša se raduje v mojem Bogu: zakaj oblekel me je z oblačilom zveličanja in ogrnil me je s plaščem pravičnosti kakor nevesto, ki je ozaljšana s svojim nakitjem.“

Mašna prošnja razodeva osnovo praznične skrivnosti, da je Bog po Marijinem brezmadežnem spočetju svojemu Sinu v njej pripravil vredno prebivališče, mi pa se v isti prošnji obračamo k Bogu, naj bi tudi v nas kot v Mariji ustvaril čisto srce. Kajti le s čistim srcem bomo smeli stopiti pred božje obličje in gledati Boga.

Berilo govori o božji Modrosti, ki je od vekomaj ustvarjena in ki je nje veselje prebivati pri človeških otrokih. Ta božja Modrost je lepa podoba Matere Marije, ki je čudovita božja umetnina. Kdor najde Marijo, „najde življenje in prejme zveličanje od Gospoda“.

Evangelij poroča o pozdravu nadangela Gabrijela Devici Mariji. Besede: „Zdrava Marija, milosti polna, Gospod

je s teboj, blagoslovljena si med ženami,“ odstirajo veliko skrivnost: preprosta nazareška Devica je bolj blagoslovljena kot vsi drugi ljudje, kajti ni je zadela usoda Adamovih otrok.

Praktično življenjsko navodilo nam daje poobhajilna molitev. Kot zdravilo zoper strup, ki se po Adamovem prestopku pretaka po naših žilah, prejemajmo presv. Evharistijo! Božja jed sv. Rešnjega Telesa nas bo ozdravila in zacelila vse rane.

Praznik Brezmadežne je slavospev nedolžnosti in čistosti. To krepost si moramo na ta prelepi Marijin praznik spet obnoviti in utrditi v naših dušah, jo visoko ceniti in odločno braniti v naši mladini. Bodimo mladim dušam varuhi njihove nedolžnosti!

SVETNIKI ADVENTNEGA ČASA

Ni jih mnogo, kajti sv. Cerkev želi, da je ves ta čas čim bolj prežet z mislijo na prihajajočega Zveličarja sveta. Zato devet dni pred božičem (izjema je sv. Tomaž apostol 21. decembra) ne obhaja nobenega svetniškega praznika.

Prvi pomembnejši svetnik v decembru je sv. **Francišek Ksaverij** (3. decembra). Spreobrnile so ga besede sv. Ignacija, ki mu je ponovno zaklical: „Francišek, kaj ti pomaga, če si pridobiš ves svet, pogubiš pa svojo dušo!“ Postal je poleg sv. Pavla največji misijonar vseh časov. Naj bi Ignacijeve besede zlasti v adventnem času imele globok odjek tudi v naši notranjosti ter nam vzbudile zanimanje za razširjanje božjega kraljestva po svetu.

Tri dni nato se spominjamo sv. **Nikolaja**, ki je še doživel zadnje veliko preganjanje kristjanov pod rimskim cesarjem Dioklecijanom in se udeležil leta 325. prvega vesoljnega cerkvenega zbora v Niceji. Sv. Nikolaj je patron ljubljanske stolnice, pri Slovencih pa poznan tudi kot svetnik, ki otrokom darove pri-

naša. To pride od tod, ker je ponoči vrgel tri mošnje denarja trem dekletom, ki se radi pomanjkanja dote niso mogle poročiti in so bile v nevarnosti, da se moralno izgubijo.

7. decembra praznuje sv. Cerkev sv. Ambrozija, škofa iz Milana. Njemu se imamo zahvaliti za sv. Avguština, saj ga je on spravil na pot kesanja in sprejel v katoliško Cerkev.

Velika svetnica je tudi sv. Lucija (13. decembra). Živela je na Siciliji in pretrpela mučeniško smrt pod cesarjem Dioklecijanom. Ker so ji iztaknili oči, je postala zavetnica vseh, ki bolehajo na vidu.

21. decembra imamo praznik sv. Tomaža. Bil je zelo nezaupen po značaju, zato tudi ni veroval v Jezusovo vstajenje, dokler se mu Gospod ni sam prikazal. Toda ko ga je videl z lastnimi očmi, je padel predenj in izrekel znane besede, ki jih ponavljamo tudi mi pri pevzdigovanju: „Moj Gospod in moj Bog!“ Izmed vseh apostolov je prišel sv. Tomaž pri svojih misijonskih potih najdalje: v skrivnostno Indijo. Tam mu je sulica končala življenje.

★

Kakšna naj bo naša pobožnost v adventu?

Prizadevati si moramo, da bomo vedno bolj razumeli skrajno potrebo svoje duše po Odrašeniku. Vse naše misli in želje se morajo usmeriti h Kristusu. Pobožnost pričakovanja Kristusovega naj se kaže v obilnejših molitvah in prepevanju lepih adventnih pesmi.

Adventni čas naj bo tudi čas vaje v odgovedi in v premagovanju samega sebe.

Zlasti pa moramo v adventu poživiti svojo pobožnost do Marije. Saj je Mati Zveličarjeva in zna svojemu božjemu Sinu najbolj uspešno priporočati naše dušne in telesne zadeve. Zatorej bomo

v adventu zopet poživili molitev ange-lovega češčenja. To mora biti in ostati naša redna družinska molitev. Druga molitev, ki jo je v naših družinah prav tako treba zvesto čuvati in ki z njo v adventu Marijo lahko najbolj častimo, je pa molitev sv. rožnega venca. Saj se v njegovem veselem delu obnavljajo adventne in božične skrivnosti.

Višek vseh pobožnosti pa mora biti vedno daritev sv. maše s sv. obhajilom. Pri pravem sodelovanju pri sv. daritvi naša pobožnost že ni več zgolj zasebna, temveč vse Cerkve. Častimo torej v adventnem času Marijo predvsem s sv. mašo!

JOŽE JURAK

DVE BOŽIČNI

*Postoj, postoj,
moj brat, nocoj,
oči odvrni od sveta,
potopi v svilo jih neba,
da angel ti jih orosi
s kristali božje milosti
in v tvojem srcu zadrhte
akorai pesmi tajnostne,
vsaj hip nadzemsko vžiješ slast
in k zvezdam krikneš: Bogu čast...*

*Nihčé
ne more
reči: Ne —
če dete
trka
na srce.*

*Zató
je Detece
prišlo,
podaja vsem
drobno rokó
in kaže vsem
stezò v nebo.*

Ignotus

Naš čas in slovenski izseljenci

(K izseljenski nedelji, 1. decembra 1957)

Menda res ni kraja na zemeljski obli, kjer ne bi naleteli na slovenskega človeka. Iz majhne domovine smo se kot dvanajsteri apostoli razkropili v širni svet. Prišli smo v Argentino, kjer človek izgubi smisel za vsako daljavo; prijadrali v Severno Ameriko, o kateri so nam pravili, da tam kopljejo čisto zlato. Številni naši rojaki izpod ponosnega Triglava žive v Nemčiji, Angliji, Belgiji in Holandiji. Tudi Italija, Francija, Švica ter Španija niso za mnoge Slovence več „španska vas“. Celó v daljno Avstralijo, Japonsko in ne vem kam še je krenil slovenski človek.

In v teh novih deželah so se naši ljudje na splošno dobro znašli. Nekateri naši hribovci se že vozijo z lastnimi avtomobili po širokih in ravnih „avenidah“. Radio najdeš skoraj v vsaki hiši. Tudi televizijski aparat ni več neznanec med našimi ljudmi. Namesto z vozmi se tu vozimo s podzemsko železnico, za spremembo pa si privoščimo zrakoplov. Nobene razlike ni več med nekdanjimi slovenskimi meščani, tržani in vaščani. Starejši sicer še radi obujajo spomine o nekdanjih lepih časih, ko je bilo tako lepo kot v sami pravljici, a mladino, ki tu dorašča, vse to pripovedovanje ne zanima veliko. Nova domovina pa vsem postaja iz dneva v dan vedno bližja, vedno privlačnejša.

Ob tem veselem in bridkem dejstvu pa nehote naletimo na vprašanja, mimo katerih ne sme nihče: Kaj bo z našim slovenstvom? Kaj z mladino?

Kako s tem in onim? Kaj zlasti z našo vero? Vsa ta vprašanja so tako pereča, da zahtevajo resnega študija.

Tu se dotaknimo le vprašanja: Kaj bo z verskim prepričanjem naših izseljencev? Ali bodo ostali med milijardami narodov verni, ali pa se bodo izneverili veri vernih prednikov? To vprašanje ni važno le za ta svet, marveč za večnost. Kajti naši ljudje bodo v tujini tako umirali, kakor so preje živeli.

Če si hočemo to vprašanje vsaj malo osvetliti, se moramo najprej seznaniti z verskim položajem sveta, zlasti tistih krajev, kjer so naseljeni naši ljudje in nato ugotoviti dolžnosti, ki nam jih je poveril Bog, ko nas je razkropil med narode.

VERSKI POLOŽAJ DANAŠNJEGA SVETA

Statistike povedo, da šteje vse človeštvo okrog dve milijardi in pol ljudi. Pred dobrimi 100 leti jih je bilo le eno milijardo in 110 milijonov. Največ jih živi v Aziji, nato pa v Evropi. Evropi sledi Amerika, tej Afrika. Najmanj, kar je razumljivo, pa jih je v Avstraliji.

Med verstvi, ki jih kar mrgoli po svetu, je na prvem mestu katoliška Cerkev. šteje 472 milijonov članov ali 19% vsega človeštva. Protestantov je okrog 250 milijonov in so razdeljeni na več kot 270 različnih skupin. Pravoslavju pripada po nekaterih podatkih 200 milijonov ljudi ali 8%

vsega človeštva. Katoličanom se po številu močno približujejo tri azijska verstva: konfucionizem, hinduizem ter budizem. Konfucionizem s 392 milijoni ljudi je razširjen zlasti na Kitajskem. Hinduizem, ki šteje 280 milijonov ljudi, je vera Indijcev. Budizem, kateremu pripada 8,5% ljudi, je vera Japoncev, Indijcev ter prebivalcev na vmesnem otočju. Izredno močna skupina so tudi muslimani. Baje jih je 350 milijonov. Poleg teh obstoja še veliko število maloštevilnih verstev, kot so šintoizem, tavizem in tako dalje.

Vedno večji odstotek pa zavzemajo brezverci, to je ljudje, ki jasno izjavljajo, da ne pripadajo k nobeni veri. Teh je po številu britanskega statističnega urada za celih 15% človeštva, to je okoli 380 milijonov.

Tak je torej v glavnih obrisih verski položaj današnjega sveta. Slika ni preveč rožnata. Toda, če pomislimo, kako globoko se je zajedla brezbriznost tudi med člane gori omenjenih ver, je fotografija sveta še znatno slabša. Pa poglejmo posamezne kontinente sveta, kjer so naseljeni naši ljudje!

*

Največ Slovencev živi v *Severni Ameriki*. To je dežela hitrega razvoja, bogastva in vsakovrstnega napredka. Versko še vedno prevladujejo protestanti, saj jih je v samih Združenih državah 50 milijonov. Toda katoliška Cerkev napreduje bolj kot kjerkoli na svetu. Leta 1790 je bilo le 25.000 katoličanov. Sto let za tem je katoliška Cerkev štela 9 milijonov. Leta 1950 že 27 milijonov, danes pa jih ima okoli 32 milijonov. Močna opora so katoliške univerze in kolegiji, ki jih je kar lepo število. Skoraj vsaka župnija pa ima svojo osnovno šolo, mnoge

pa tudi razne srednje šole. Tudi glede duhovniških in redovniških poklicev so Združene države med prvimi na svetu. V vsej Severni Ameriki je danes 56.000 duhovnikov, kar pride na enega duhovnika 626 vernikov.

A tudi tu ni vse tako rožnato. Nad vse žalostno je dejstvo, da je v samih Združenih državah 70 milijonov brezvercev.

*

Velik del Slovencev se je naselil tudi v *Južni Ameriki*. Vsa Latinska Amerika, to je Srednja in Južna, šteje 163 milijonov ljudi. Od tega je imenoma katoličanov 153 milijonov. Na videz lepa številka! Toda če stvar malo globlje razčlenimo, si ustvarimo čisto drugačno, vse bolj žalostno sodbo.

Že dejstvo, da je na tem ogromnem kontinentu le 25.000 duhovnikov, nam da slutiti krizo tukajšnjih katoličanov. In naravna posledica pomanjkanja duhovnikov je verska nevednost, brezbriznost in sovražno razpoloženje do Cerkve, spiritizem, prodiranje protestantskih sekt in rovarjenje komunizma.

Verno sliko južno-ameriškega katolicizma nam nudijo podatki neke predmestne župnije Buenos Airesa, kjer živi mnogo Slovencev. Župnija ima 25.000 ljudi, torej spada bolj med male argentinske župnije. Nedeljsko mašo obiskuje približno 13% ljudi. Vsaj enkrat na leto pa pristopa k sv. obhajilu 5% katoličanov.

Vendar je tudi med tukajšnjimi katoličani veliko dobrega, mnogo prizadevanja, le žal, da evropski naseljenci raje po slabšem segajo.

*

Evropa je tisti kontinent, na katerem živi poleg Amerike največ naših ljudi. Tudi tu ni enotne vere. Največ

je katoličanov, slede jim pravoslavni in nato protestanti. Vsa Evropa šteje 590 milijonov ljudi. Katoličanov je 230 milijonov. Katoliška vera prevladuje skoraj v celoti v Španiji, na Portugalskem, na Irskem, v Franciji, v Belgiji, v Italiji, v Avstriji ter v nekaterih slovanskih deželah, ki so žal pod komunizmom. Lepo se katoliška Cerkev razvija v Angliji, Nizozemski ter Nemčiji. V severnih deželah prevladujejo protestanti. Vzhod pa na splošno pripada pravoslavju.

Boleča točka evropskega katolicizma je velikansko razkristjanjenje tradicionalno katoliških narodov. Tej verski brezbriznosti se vdaja zlasti delavski razred, katerega del po večini tvorijo številni priseljenci.

*

V *Afriki* biva prav malo Slovencev. Nekaj se jih je naselilo v Egiptu; po vsej Afriki pa žive in delajo za zmago Kristusovega kraljestva naši misijonarji in misijonarke. Ves „črni“ kontinent pa šteje 190 milijonov ljudi. Od tega števila je muslimanov 85 milijonov, okrog 90 milijonov pa pripada še poganstvu. Prav lepo pa se razvija tudi katolicizem. Danes ima 17 milijonov ljudi in tudi bodočnost veliko obeta.

*

Več kot polovica vsega človeštva živi v prostrani *Aziji*. Tu je le nekaj slovenskih naseljencev ter par desetih slovenskih misijonarjev ter misijonark, katerih število se pa radi novih razmer vedno zmanjšuje. Katoličanov je 31 milijonov. A to je le prav neznamen drobec (2,3%) v ogromni azijski masi ljudstev z eno milijardo in 300 milijonov prebivalcev. Lepo pa obetajo Filipini, kjer je katolicizem že dosegel dobro polovico. Tudi v Vietnamu je lepo kazalo,

a tu grozi komunizem. Na Japonskem biva le 170.000 katoličanov. Malenkostno število med 84 milijoni; a njih vpliv iz dneva v dan raste.

*

V *Avstraliji in Oceaniji* je katoličanstvo že precej napredovalo. Tvori nekako petino prebivalstva. Tudi sem so prijadrli slovenski naseljenci.

*

Kratko: Slovenske izseljence najdemo na vseh kontinentih in skoraj lahko rečemo, tudi v vseh državah. Iz malega, že dvanajst stoletij katoliškega naroda smo prišli v širni, versko zelo raznoliki svet. Živimo med praktičnimi katoličani in veri sovražnimi ljudmi. Pomešani smo med fanatičnimi protestanti in mnogovrstnimi verskimi skupinami. Vsak dan se srečujemo z versko popolnoma brezbriznimi katoličani, z ljudmi, ki so bili v stari domovini morda zelo verni, a tu so na vse pozabili.

Zaradi teh, v domovini nepoznanih okoliščin, smo se znašli na usodnem razpotju.

NAŠA VELIKA DOLŽNOST

Slovenski izseljenci, opazujoč to versko in protiversko poplavo po svetu, moramo biti Bogu v resnici hvaležni, da smo v posesti edino prave, to je katoliške vere. Več kot ena milijarda in pol ne pozna krščanstva; od deset sto milijonov kristjanov, pa jih je skoraj polovica zunaj katoliške Cerkve. Samo vsak peti ali celo šesti človek je na svetu tako srečen, kot smo mi.

Naša hvaležnost do Boga, da nam je že v zibelki prižgal luč prave vere, pa ne sme obstajati le v besedah. Če bi bila le v tem, bi bili podobni svetopisemskemu farizeju, ki je ponosno zatrjeval, da ni „hvala Bogu“ tak,

kot so drugi ljudje... Hvaležnost se mora razodevati v iskreni molitvi in v gorečem prizadevanju. Bolj kot za hišo in lot, skrbneje kot za prihranke za težke starostne dni se moramo truditi, da v tej „Babiloniji“ ohranimo v vsej polnosti katoliško vero, ki smo jo po božji dobroti sprejeli v svoji mladosti — večina še onkraj morja —, kajti le po tej živi veri bomo ob koncu življenja dospeli v blaženi pristan večne sreče.

Za ohranitev tega neprecenljivega zaklada pa nam je v temi, brezbriznosti in zmedeni našega časa potrebna jasnost, globoko duhovno življenje ter sloga ali najbolje rečeno: ljubezen; ljubezen v družinah, ljubezen med

rojaki v posameznih krajih, ljubezen med vsemi slovenskimi izseljenci.

Lep in vzvišen je ta cilj! Plemenito in Bogu po volji je to prizadevanje!

A zdi se, da ne bi z njegovo uresničitvijo izpolnili vsega poslanstva, ki ga nam je poveril Bog v svoji modrosti, ko nas je razkropil med poganske, krivoverske, neverne in yersko nevedne narode. Bog pričakuje, da se po nas — slovenskih izseljencih — oznanjajo med ljudstvi „čudovita dela božja“. To vzvišeno nalogo pa bomo častno izpolnili, če bomo vedno in povsod, kamor nas popelje pot, pričevalci Jezusa Kristusa in njegove, edino prave, svete katoliške Cerkve.

DR. ALOJZIJ STARC, Argentina

DE DIOS NADIE SE BURLA

(De una carta, enviada de Polonia el 18 de junio de 1956)

El 15 de mayo de 1955 hubo en Olstyn (Polonia) un gran baile.

A una de las chicas le faltó un caballero para bailar. A esa chica, frívola o atea, le vino una idea monstruosa. Sacó el Crucifijo de la pared y empezó a bailar con él, como si fuera con un muchacho. Apenas dió una vuelta, quedó clavada en el piso. Ni un paso más. Sacúdesese inútilmente. Después de un rato cesan los movimientos, porque pávida y endurecida está parada con el Crucifijo, sin poder decir una palabra. Sus ojos horriblemente asustados dicen que esto no es drama, sino castigo de Dios.

Las parejas que bailan chocan contra ella que se queda parada. Todos se aproximan a ella, están probando de sacarle el Crucifijo. Pero en vano. El

Crucifijo se pegó a sus manos, sus pies quedaron clavados en el suelo y la lengua en el paladar. Al no poder moverla de su lugar, los asistentes deciden romper el piso de madera con el hacha. Y así la llevan al hospital junto con el Crucifijo pegado a la mano. Todos los esfuerzos de los médicos fracasan.

Lllaman entonces a los Padres Misioneros que daban la misión en aquel lugar. Los Sacerdotes rezan y, ¡maravilla!, pueden sacar fácilmente el Crucifijo de sus manos. Pero ella sigue como antes, endurecida y sin hablar. La enferma está en el hospital ya desde hace meses sin probar comida ni bebida. Cuando alguno de su familia la visita, entonces las lágrimas corren por sus mejillas. Es la señal que lo reconoce. Pero no puede hablar.

BOŽIČNA SKRIVNOST

Beseda „božič“ je koncem adventa slehernemu človeku v ustih. Toda kako čudno pojmuje svet božič in njegovo skrivnost! Mogli bi reči: kolikor ljudi, toliko naziranj o božiču, ali z drugo besedo: ljudje pojmujejo in praznujejo božič tako, kakršni so pač sami. Posvetno, materialistično. Zato je treba vrniti božičnemu praznovanju zopet njegovo krščansko vsebino in krščanskega duha!

Kaj nam torej pomeni božič?

Sv. Cerkev ga praznuje kot skrivnost Kristusovega učlovečenja. „Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina“ (Jan 3, 16). Sprava padlega človeštva z razžaljenim Bogom se je mogla izvršiti le po bitju, ki je v eni osebi Bog in človek, in to je naš Gospod Jezus Kristus.

O božiču torej radostno slavimo tako imenovana „sacrosancta comercia“ — sveto izmeno, izmeno med Bogom in človekom. Večna božja Beseda, druga božja oseba sprejme po Devici Mariji našo slabotno človeško naravo, se s to osebno naravo združi in postane pravi človek.

Način te izmene je skrivnosten in čudovit. Po učlovečenju postane nevidni Bog viden, da ga moremo slišati in posnemati.

Najbližji namen učlovečenja je naše zveličanje. Bog zato postane človek, da bi mogel nase vzeti dolgé sveta, za naše grehe zadostiti in nas s svojim ponižanjem ozdraviti od grešne gobavosti. Poleg tega nam daje Jezusovo učlovečenje pravico, da postanemo otroci božji (Jan 1, 11-12) in Jezusovi bratje.

PRAZNOVANJE GOSPODOVEGA ROJSTVA

Prvi kristjani so se na velike praznike redno pripravljali skupno: z bdenjem, molitvijo in sv. mašo. Noč so prečuli v sveti zbranosti, radostno pričakujoč prazničnega jutra. To nočno bdenje so imenovali vigilijo, nočno stražo.

Umljivo torej, da so se zlasti na božični dan pripravljali s slovesno vigilijo. Saj se je ponoči narodil naš Odrašenik. In tako so dan pred božičem imeli slovesno bogoslužje z mašo, ki se je končala popoldne ob tretji uri. Po sončnem zahodu so se zbrali k vsenočnemu bdenju, ki mu je po polnoči ob prvem petelinjem petju sledila slovesna polnočna sv. maša, ob zori je bila druga sv. maša, in tretja, glavna, ob deveti uri. Nekako uvodno mašo v božično slavje so sčasoma z večera predstavili že v jutro sv. večera, kakor jo imamo še danes. Ta maša je v nasprotju s spokornim značajem drugih vigilij polna radosti, da je božji Odrašenik že tik pred vrati.

Polnočno mašo je rimska krščanska občina doživljala v najslavnejšem Marijinem svetišču „Marije Vélike“ na eskvilinskem griču. Pri tej maši se zopet oglasi „Slava Bogu na višavah“, ki so jo prvi peli angeli na betlehemskih poljanah. Ta „angelska“ polnočna maša je mogočen slavonspev božjemu veličastvu. Prikazuje nam božje in večno rojstvo iz naročja Boga Očeta, kaže na rojstvo v ponižanju in nizkosti iz Device Marije in na zmagoslavno vstajenje iz naročja zemlje na veliko noč. Zorna sv. maša je bila v cerkvi sv.

Anastazije. Sladka nebeška zarja božičnega dne je prisijala. In ta nova luč je Kristus. Učlovečeni božji Sin je prišel, da bi svet razsvetlil s svojo božjo lučjo, lučjo vzvišenih verskih resnic, ki jih moramo ne samo verovati, marveč jih tudi v svojem vsakdanjem življenju uresničevati (mašna prošnja).

Tretja božična maša, tudi velika maša imenovana, je bila v srednjem veku posebno slovesna. S papežem je hkrati maševalo kar sedem kardinalov-škofov in sedem kardinalov-duhovnikov. Po papeški maši je ves kardinalski zbor z vso ostalo duhovščino papežu izrekel božično voščilo.

Tretja božična maša slovi kot vsebinsko najgloblja. To malo Dete, ki leži v jaslicah, je Sin večnega Boga, stvarnik in Kralj vesoljstva, vzvišen nad angele, ki padajo pred njim v največji spoštljivosti.

BOŽIČNA OSMINA

Velike skrivnosti učlovečenega Sina božjega ni mogoče zajeti v vsej njeni bogati vsebini z enim samim dnem. Krščansko srce, ki se je skozi ves advent za božično skrivnost z vso vnemo pripravljalo, se hoče v tej skrivnosti tudi več dni duhovno radostiti.

Božična osmina, ki ji je sv. Cerkev vanjo vključila nekatere za krščansko blagovest prevažne „svete pričevalce“ (mártyres) in krščanskemu ljudstvu najdražje godove svetnikov, tej notranji potrebi lepo odgovarja.

26. decembra se spominjamo prvega mučenca mlade Cerkve sv. Štefana. V mestu mučencev je bil sv. Štefan močna duhovna opora tolikokrat in tako kruto preganjanim rimskim vernikom. Kako se je rimsko ljudstvo res z ljubeznijo oklenilo sv. Štefana, najlepše priča toliko njemu posvečenih cerkva, ki so v srednjem veku dosegle število 35. — Mašne molitve vzpodbujajo krščanske

vernike, naj posnemajo, kar častijo in se pri slavnem mučencu sv. Štefanu učijo sovražnike ljubiti in jim zaradi Jezusa odpuščati. Drugače pa mašno bogoslužje ne očituje nikake notranje zveze s skrivnostjo Jezusovega rojstva. Je pa lepa zveza v tem, da so se kakor proti Kristusu tudi proti sv. Štefanu dvignili judovski prvaki, čeprav je bil neomadeževanega življenja in ves goreč za božjo slavo, ter zavrgli njegovo besedo.

Najbližji božjemu Sreu Odrešenikovega je bil brez dvoma sv. apostol Janez (27. decembra). On edini mu je ostal zvest do križa in je pod križem

...vse že spi, je polnoč

tudi sprejel v varstvo Mater božjo Marijo. Razlogov torej dovolj, da je sv. Cerkev postavila tudi njegov god v bližini s praznikom Kristusovega rojstva. — Mašno bogoslužje vsepovsod naglašaja Janezovo odliko, izredno deleženost Jezusove ljubezni in posebno spoznanje božje skrivnosti. Njegov evangelij je najgloblji, saj je v božji luči zrl notranje življenje presv. Trojice in ljubezen učlovečene Besede. Zato sv. Cerkev z vso upravičenostjo v mašnem berilu navaja besede iz Pridigarja (15, 5), da ga je Gospod napolnil z duhom modrosti in razumnosti in ga obdal s slavo.

V božično radost pa je primršano tudi nekoliko pelina. Spomin na pomor nedolžnih betlehemskih otrok (28. decembra), ki so postali v zvezi s Kristusom žrtev krvoločnega Heroda, povzroči, da se Cerkev že tretji dan po božiču ogrne v vijolično obleko, opusti „Slavo“, hvalnico „Tebe Boga hvalimo“ in alelujo. Nekoč so se ta dan celo postili. V betlehemskih nedolžnih otrocih je Herod hotel ugonobiti Kristusa, a Bog je njegovo namero prestregel, zlo obrnil v dobro, kajti ti mali mučenci so se v lastni krvi rešili za večnost, njih v krstu krvi oprane duše pa so se „kakor ptičke rešile iz zanke lovčeve“ (stopinjski snev). Tako so postali ti nedolžni otroci, kot pravi mašno berilo, „prvenci za Boga in Jagnje, ki sedaj spremljajo Jagnje, kamor gre.“

29. decembra imamo nedeljo med božično osmino, ki je bila v starih bogoslužnih knjigah zaznamovana kot „prva nedelja po Gospodovem rojstvu“. V bogoslužju te maše stopajo v ospredje dogodki iz Jezusove prve mladosti: darovanje v templju in beg v Egipt. V splošnem pa je osnovna misel tega nedeljskega bogoslužja, da je novorojeni Jezus Sin božji, nujni dedič Kraljestva Očetovega in tudi sam božji Kralj. V prazničnem evangeliju je v njem re-

čeno, da je postavljen v padeč in vstajeenje mnogim. Kdor hoče mimo njega, samega sebe pokoplje v večno pogubo, kdor pa se ga vdano oklene, ta bo na njem in z njim vzdian v večni, nebeški Jeruzalem.

Zadnji dan leta praznujemo sv. papeža Silvestra, ki mu je bilo dano doživeti po treh stoletjih krvavih preganjanj svobodo sv. Cerkve. Naj bi bilo tudi nam enkrat dano, da ob koncu življenja zmagoslavno zaključimo svojo življenjsko borbo in doživimo svobodo otrok božjih v družbi nebeških prebivalcev!

Praznovanje božiča je često navzlic njegovi vzvišenosti in lepoti zelo posvetno. Celó mnoge dobre krščanske družine že močno zapadajo materialistično veseljaškemu duhu časa.

Veselja o božiču hočemo in potrebujemo tudi mi, saj je to že utemeljeno v sami naravi praznikov. Toda naše krščansko veselje mora skrbno ohraniti svojski pečat duhovnosti.

Le čisto srce se more v Bogu resnično veseliti. Zato moramo za božič v sv. spovedi svojo dušo očistiti in vanjo sprejeti nebeškega gosta Kristusa. Zaveš, da ga nosimo v sebi, nas bo napolnjevala z radostjo in varovala posvetnih želja.

Če je le mogoče, se na božič udeležimo tudi vseh treh sv. maš! In postavimo si jaslice, ki naj ne bodo samo v kras stanovanju, temveč tudi opomin, da so božični dnevi čas veselja, hvaležnosti in molitve, ki se ne smejo skruniti z grehom in posvetno zabavo.

JOŽE JURAK

Evangelij po svetem Luku

RAZLAGA DR. MIRKO GOGALA

VARUJTE SE VSAKE LAKOMNOSTI!

Dvanajsto poglavje Lukovega evangelija bi lahko imenovali poglavje o svobodi. Jezus podaja v njem smernice za pravo svobodo duha, ki je vsem njegovim učencem nujno potrebna, če hočejo rešiti svoje duše. Kot smo že videli, je Gospod učence najprej poučil, kako naj se rešijo strahu pred smrtjo. Če bodo namreč ta strah v sebi premagali, bodo s tem brez dvoma odstranili največjo oviro do prave svobode. V trenutku spoznavalstva jim bo to zadoščalo: lahko bodo neustrašeno pripo-

znali Jezusa pred vsem svetom, pa četudi bi jim zaradi tega grozila smrt. Vendar pa polne svobode samo s tem tudi še ne bodo dosegli. V vsakdanjem življenju so še druge vezi, ki človeka vklepajo v sužnost. Ena izmed najmočnejših je brez dvoma velika navezanost na zemске dobrine. Tudi te okove morajo učenci zdrobiti, kot jih Jezus v naslednjem govoru prepričuje. Priložnost za to mu je kot nalašč dal neki zunanji dogodek, ki ga samo Luka omenja:

Rekel pa mu je nekdo iz množice: „Učenik, reci mojemu bratu, naj deli z menoj dediščino!“ On pa mu je odvrnil: „Človek, kdo me je postavil za sodnika ali delivca čez vaju?“

In rekel jim je: „Glejte in varujte se vsake lakomnosti; zakaj življenja nima nihče iz obilice svojega premoženja.“ Povedal pa jim je to priliko: „Nekemu bogatemu človeku je polje dobro obrodilo. In premišljeval je sam pri sebi: ‘Kaj naj počnem, ko nimam kam spraviti svojih pridelkov?’ In rekel je: ‘Tole bom storil: podrl bom svoje žitnice ter postavil večje in tam bom spravil vse svoje pridelke in svoje blago. In rekel bom svoji duši: Duša, veliko blaga imaš, spravljenega za veliko let; počivaj, jej, pij in bodi dobre volje!’ Toga Bog mu je rekel: ‘Neumnež, to noč bodo tvojo dušo terjali od tebe, kar pa si spravil, čigavo bo?’ Tako je s tistim, ki si nabira zaklade, pa ni bogat v Bogu“ (Lk 12, 13-21).

1. Ko je Jezus vpričo množice poučeval svoje učence (Lk 12, 1), se mu je neki neznanec približal s kaj nepričakovano prošnjo: „Učenik, reci mojemu bratu, naj deli z menoj dediščino.“

Postava je sicer jasno določala, da je prvorojencu pripadalo dvakrat toliko kot kateremu izmed ostalih bratov (5. Moz 21, 17). Kljub temu so se v zapuščin-skih razpravah pogosto javljale težave

kot se še dandanes. V takih slučajih so judje za razsodnike večkrat klicali učitelje postave. Ker je Jezus vsepovsod užival sloves izrednega Učenika, je ta človek sedaj njega prosil, naj zastavi svoj vpliv, da bi mu brat izkazal pravico do delitve dediščine.

Gospod, ki je bil v stiskah vedno pripravljen pomagati, če je bilo treba tudi s čudežem, pa je to prošnjo kratko in malo odbil: „Človek, kdo me je postavil za sodnika ali delivca čez vaju?“ Jezus je kot učlovečeni Sin božji imel vse pravice, da bi urejal tudi svetne zadeve, vendar ni bil za to poslan na svet. Za reševanje tovrstnih sporov so bili postavljeni zakoniti sodniki. Jezus pa je prišel reševati duše in jim kazati pot k nebeškim dobrinam. V ta namen pa jih je ravno moral osvoboditi zemskih vezi in vrednotenj in jih narediti pripravljene za ljubezen in žrtev. Jezus bi torej prišel nekako v opreko s svojim poslanstvom, če bi hotel biti sodnik glede dediščine.

Priznati moramo, da je to Jezusovo zadržanje občutna težava proti vsakemu vplivanju Cerkve v zgolj zemske socialne zadeve; kajti končno bi tudi Jezusu ozir na „socialno pravičnost“ dajal lahko dobro podlago za vmešavanje. Gospod pa je pojasnil, da za to ni postavljen, čeprav je obstojala nevarnost, da bi prosilcu ne bila pravično dodeljena dediščina od strani njegovega brata. Jezusu se zdi veliko važnejše, da v svojih učencih vzgoji resnično duhovno svobodo, ki vsa ta socialna vprašanja reši veliko globlje in koreniteje kot pa katerakoli zgolj socialna reforma (prim. Dillersberger IV. 139 sl). To ravno je predmet Jezusovega naslednjega govora.

*

2. Dejstvo, da si je en brat po krivici prisvojil dediščino drugega brata, je dalo Jezusu sijajno priložnost, da je

govoril zoper navezanost na zemske dobrine: „Glejte in varujte se vsake lakomnosti; zakaj življenje nima nihče iz obilice svojega premoženja.“

Da bi pokazal ves nesmisel lakomnosti, Jezus poudari, da človekova obstojenost ni odvisna od zunanjih dobrin. Kako zelo se Gospod tukaj postavi proti splošnemu mnenju, se vidi že iz tega, da smo še danes besedo „eksistenca“ vsaj običajno navajeni jemati v tem pomenu. Čim si je kdo oskrbel potrebna sredstva za prehrano, obleko, stanovanje itd., pravimo, da si je ustvaril obstojenost zase in za svojo družino. Ravno temu pa Jezus sedaj ugovarja. Eksistenca človekova še daleč ni zagotovljena s pomočjo takih dobrin. Niti sreča v življenju niti življenje samo ne zavisi od bogastva, temveč edinole od volje božje. To resnico je Jezus dramatično ponazoril s priliko o neumnem bogatinu, ki nam jo je spet samo Luka ohranil.

3. V pripovedovanju prilik je bil Jezus pravi mojster. S čudovito spretnostjo jih je včasih uporabljal, da je z njimi na resnico le previdno namignil, spet drugič pa je z njimi resnico popolnoma razkril. V to drugo vrsto spada prilika o neumnem bogatinu. Slika nam žalostno usodo človeka, ki je vse svoje upanje stavil v bogastvo in je prav zato moral na sebi izkoristiti vso nesrečo lakomnosti:

Neki bogataš je na svojem veleposestvu (gr. hóra) imel izredno dobro letino, tako da so vse njegove shrambe kar naenkrat postale prepolne. Zato si je ves vznemirjen belil glavo: „Kaj naj počnem, ko nimam kam spraviti svojih pridelkov?“ Ni se spraševal, kako bi svoje bogastvo uporabil, temveč skrbelo ga je le to, kako bi ga ohranil. Tako silno je bil navezan nanj! Hiše ubožcev bi mu lahko služile za žitnice, vendar kaj takega mu niti na misel ne pride. Imel je čisto druge načrte.

Sklenil je podreti svoje stare žitnice in postaviti večje, kamor bi lahko spravil vse svoje pridelke skupaj z vsem ostalim bogastvom. Ker je ves svoj življenjski smisel videl v materialnih užitkih, si je domišljjal, da bo s tem prišel do viška svoje sreče; kajti, ko bodo vsa gradbena dela dokončana, bo lahko dejal svoji duši: „Duša, veliko blaga imaš, spravljenega za veliko let; počivaj, jej, pij in bodi dobre volje!“ Toda vsi ti bogataševi načrti niso bili nič drugega kot račun brez krčmarja. Prav tisti trenutek, ko se je popolnoma predal občutku brezskrbnosti, čes da je sedaj za vse bogato preskrbljen, pa je Bog odločil drugače: „Neumnež, to noč bodo tvojo dušo terjali od tebe, kar pa si spravil, čigavo bo?“ Naravnost strahotne so te božje besede. Neumnega bogataša so morale pretresti prav do mozga. Ko je imel v preobilju vsega, kar človeku po splošnem prepričanju zagotavlja eksistenco, ga je po naročilu božjega Gospodarja prišla iskat smrt. Še preden je bogataš mogel izvesti svoje načrte, se je moral za vedno ločiti od svojega bogastva. Tako od njegga dejansko ni imel drugega kot skrbi in težave, sreče po si z njim ni mogel kupiti in tudi dolgosti svojega življenja si z njim niti za „en komolec“ (Lk 12, 15) ni mogel podaljšati. Kljub svojemu cegromnemu imetju se je moral praznih rok pojaviti pred nebeškim Sodnikom, ki bo v strogi pravičnosti „povrnil vsakemu po njegovih delih“ (Mt 16, 27). Bil je zato res pravi norec, da je vse upe svojega življenja stavil zgolj samo v imetje, dočim pa je popolnoma pozabil na Boga, ki je suveren gospodar čez življenje in smrt, čez vse, kar imamo in kar smo.

4. Če se zares skušamo vživeti v žalostno zgodbo tega neumnega bogatina, nas mora prevzeti prava groza. In ravno to bi Jezus rad dosegel, da bi nas

tako bolj zagotovo odvrnil od vsake lakomnosti. Saj nam v priliki slika našo lastno usodo, ki nas čaka, če bomo v življenju posnemali neumnega bogatina: „Tako je s tistim, ki si nabira zaklade, pa ni bogat v Bogu.“ Tako kot neumnemu bogatinu se bo zgodilo vsakemu, ki si kopiči bogastvo zase, da bi le sam vžival, ne da bi se pri tem spomnil na Boga in na bližnjega. Naj bi si kdo še toliko nagrabil, ne bo mu zadoščalo, da bi si odkupil dušo, ko jo bo Bog neizprosno terjal od njega (prim. Mk 8, 37). Zato je pravi norec vsak, kdor misli, da temelje svojega življenja lahko postavlja na kaj drugega kot na Boga.

Drugače pa je s tistim, ki je „bogat v Bogu“. Tak se bo rešil strahu in razočaranja, ki je zadelo neumnega bogatina; tak pa tudi s smrtjo ne bo izgubil svojega bogastva, temveč ga bo vžival na veke. Vendar, kdo je tak?

„Bogat v Bogu“ je tisti, ki uporablja svoje bogastvo v službi Boga, kot je naročal n. pr. sv. Pavel: „Bogatinom na tem svetu veli, naj ne bodo visokih misli in naj ne upajo v negotovost bogastva, temveč v Boga, ki nam daje vsega obilo za uživanje; naj delajo dobro, bogaté v dobrih delih, radodarno dele od svojega in si nabirajo zakladov za dobro podlago v prihodnosti, da dosežejo pravo življenje“ (1 Tim 6, 17-19). — „Bogat v Bogu“ je tudi tisti, ki si nabira bogastvo v nebesih v obliki duhovnih zakladov. Še najbolj pa je „bogat v Bogu“, kdor vse svoje imetje razda v miloščino ubogim, kot je Jezus sam malo kasneje svetoval svojim učencem: „Prodajte, kar imate, in dajte vbogajme. Napravite si mošnje, ki ne ostare, zaklad v nebesih, ki ne poide in kateremu se tat ne približa in ga molj ne razje“ (Lk 12, 33; prim. Lk 16, 19; prilika o bogatinu in ubogem Lazarju); kajti, kot krasno pripominja sv. Ambrož,

Tedijev božič^{v. v.}

Vsako popoldne ob štirih je v zavodu pozvonilo k razdelitvi pošte. Iz vseh učilnic so se usuli učenci in zdraveli proti poštnim nabiralnikom na koncu hodnika. Tedi je bil vedno med prvimi, pa čeravno je bil on edini v zavodu, ki nikoli ni prejemal pošte. Vsak dan z istim upanjem se je zazrl v poštni nabiralnik v tretji vrsti, kjer je bilo z velikimi črkami zapisano njegovo ime, in vsak dan isto razočaranje.

Umaknil se je v kot in žalosten opazoval svoje tovariše, ki so hiteli mimo njega z žarečimi lici. Bela pisma v njihovih rokah so zanje tisti hip pomenila vse, ljubi dom in domače, prostost in lepoto zunaj v svetu, ljubezen in skrb njihovih dragih.

Tedi ni vedel, kaj je dom, kakšna čudovita sladkost je v eni besedi: mama!

Ne da bi ga njegova družina popolnoma pozabila. Mesečnino so točno plačevali, druge izredne stroške tudi, ob počitnicah ga je zavod po naročilu

roke ubožcev in hiše vdov so shrambe, ki trajajo za vedno.

Zaklade v nebesih si bomo torej nabrali ravno v obratno metodo, kot pa jo priporoča lakomnost: v razdajanjem svojega imetja, ne pa z zemskim zbiranjem. Zato vsa Jezusova prilika meri na to, kako bi nas osvobodila vsake navezanosti na zemske dobrine. Skušaj nas napolniti s strahom pred lakomnostjo, da bi se ja od nje odvrnili in se tako lahko z vso vnemo posvetili skrbi, postati „bogat v Bogu“.

staršev poslal na deželo, preskrbljen je bil z obleko, zvezki in knjigami, vendar pošte od doma ni prejemal nikdar. Končno so v zavodu zvedeli za vzrok: oče in mama sta živela ločeno.

Tedijev najboljši prijatelj je bil Vilko. Prišel je iz dobre krščanske družine, in ne samo starši, tudi bratje in sestre so mu večkrat na mesec pisali. Nekoč, ko se je vračal s celim kupom pisem, je opazil, kako žalostno in poželjivo jih je gledal njegov sošolec Tedi.

„Ali hočeš z menoj, Tedi? Prečital ti bom mamino pismo!“ Sam nad seboj je bil vesel, da se je na to spomnil.

Ko je čez dobro uro prišel gospod ravnatelj v njih sobo, sta še vedno sedela na Vilkovi postelji in imela pred seboj razgrnjeno pismo. Vilko mu je počasi čital stavek za stavkom in ga sproti seznanjal z življenjem svoje družine.

„Vsak večer se te še posebno spominjamo pri skupni večerni molitvi,“ mu je med drugim pisala mama, „in tvoji bratje in sestre so zelo ponosni nate, ker si v zavodu in se dobro učiš. Upam, da jih ne boš nikoli razočaral. Ivo in Pavel sta v šoli še precej pridna, le doma ju težko krotim. Zvonko, ki je komaj letos začel hoditi v šolo, pa bi se najraje vedno igral. Vanda mi že pomaga doma, najmlajša Marica pa je danes dobila prvi zobček. Ko prideš za božične počitnice domov, bo gotovo že hodila. Očka pospravlja še zadnje pridelke.

Hvala Bogu, vsega imamo dovolj letos...“

Potem mu je Vilko na dolgo in široko pripovedoval o brateh in sestricah in o veselem življenju zunaj na veliki kmetiji.

Tedi je molče poslušal. Prijetna toplota je ovijala njegovo srce. Le od časa do časa ga je presunila tenka bolečina. Zdelo se mu je, da stoji zunaj velike hiše polne sonca in smeha in skozi vsa okna krade poglede v to toplo domačnost, ki nikoli ni bila in ne bo njegova...

Naslednji dan je bil Tedi zopet med prvimi pri delitvi pošte. Takrat ni pazil samo na svoj nabiralnik, z isto pozornostjo se je oziral tudi na Vilkovega.

„Ali ti je mama zopet pisala?“

„Ne, sestra mi je pisala, tista veš, ki se imenuje Vanda.“

Ni ga preveč zanimalo, zato se je ozrl od drugega sošolca:

„In tebi je pisala mama?“

„Da, glej, tu je njeno pismo!“

„Ali lahko grem s teboj, da mi ga prečitaš?“

„Seveda, le pridi!“

Tako se je začelo. Dečki so se kar trgali za Tedija, če so dobili mamino pismo. Nič se jim ni zdelo čudno, da Tedi nikoli ne dobi pošte.

Tako je Tedi vedno globlje spoznaval svoje tovariše, vedno bolj se je nanje navezal, a najljubši izmed vseh mu je še vedno bil Vilko.

Gospod ravnatelj je kar ostrmel, ko je nekoč slišal, kako je nagovoril Vilka. „Vilko, ali nama je mama pisala?“ In Vilko mu je brez obotavljanja odgovoril: „Da, pisala nama je, pridi, da pismo prebereva.“

„...Blaženi otroci,“ je toplo pomislil ravnatelj, ko je šel po hodniku

dalje. „Bog naj vam stokrat povrne z žogami, sladoledom in sladkorčki, kajti vaša modrost in dobrota je nam velikim dostikrat v sramoto...“

Vilko pa si kljub temu le ni dal miru. Čutil je, da praznine v Tedijevi duši ne bo mogel nihče popolnoma napolniti, kakor samo ona, ki jo Ted skoro ne pozna in ki bi jo moral klicati z najslajšim imenom — mama.

Nekoč, ko je v kapeli po obhajilu prosil Jezusa za razsvetljenje, je nenadoma prešinila njegovo notranjost rešilna misel. Tako se mu je zdelo lepa, da ni niti najmanj podvomil, da bi ne bila izvedljiva. V šoli je bil tisto jutro zelo zamišljen, tako da je dvakrat preslišal profesorjevo vprašanje. Njegovi součenci so ga začudeno pogledali. Kaj takega se ni še zgodilo, da bi Vilko v šoli ne znal odgovoriti.

Komaj je čakal opoldanskega odmora. Neopaženo je drvel po stopnicah navzgor in potrkal na vrata ravnateljeve sobe.

Ravnatelj ga je pazljivo poslušal, nato je vstal in stopil k oknu.

Vilku je srce nabijalo od tesnega pričakovanja. — Ne bo mi dovolil — je bil že pripravljen na odklonitev.

Ravnatelj pa je premagal svojo ginenost in z navidezno resnostjo stopil pred Vilka. Najraje bi ga objel.

„Ni napačna tvoja misel. Poskusi! Pisma pa mi moraš prej pokazati.“

Vilko se je z vso vnemo lotil dela. Ko so njegovi sošolci že odšli k počitku, je on, z izgovorom, da ima ravnateljevo dovoljenje, še dolgo ostal v učilnici in pisal. Vsa mamina pisma je razgrnil po mizi, primerjal, dodajal in pilil, kakor mu je narekovalo njegovo srcece. Tako je spisal šest pisem in jih nesel ravnatelju, da jih pregleda.

„Dobro!“ ga je pohvalil ravnatelj, „le malo bo treba spremeniti. Kaj pa pisava, ali si že mislil na to. Pozna se, da je otroška.“

„Da, ko bi hoteli vi, gospod ravnatelj...“ je začel jecljati.

„Razumem, kaj hočeš. Pretipkal ti bom pisma in naslove in dodal še pismo z navodilom. Jutri pa pridi, da jih poneseš na pošto. Tedijeva mama ne bo imela drugega dela, kakor da vsako pismo podpiše in odda na pošto.“

Čez teden dni je že prispelo prvo pismo. Tedi sedaj sploh ni več pazil na svoj nabiralnik, samo v Vilkovega je upiral pogled. Deček, ki je razdeljeval pošto, je kar zavpil od prese-nečenja:

„Tedi, Tedi, poglej, pismo si do-bil!“

Tedi je kot v sanjah stegnil proti njemu obe roki.

„...In prav moje ime je napisano na ovitku,“ je presenečeno povedal.

„Ej, fantje, tudi jaz imam pismo,“ je v prekipevajočem veselju prepil vso družbo. „Kdo ga hoče čitati?“

„Jaz, jaz!“ so vsi v zboru odgovo-rili! „Ti sam nam ga prečitaj, Tedi!“

Dvignili so ga na klop zraven poš-tnega nabiralnika in ga tesno obkolili.

„Predragi moj sin!“ je začel Tedi z negotovim glasom. „Ne znam čitati naglo,“ se je v zadregi opravičil. Pa že so ga prekinili njegovi sošolci:

„Bolje je tako, Tedi, le počasi nam ga čitaj!“

In Tedi je čital svoje prvo pismo, počasi, stavek za stavkom, besedo za besedo. Bilo je pismo polno nežnosti in dobrote, kakor bi ga nobena mati ne znala lepše spisati.

Le Vilko se je neopaženo odstranil iz gruče in se v svoji sobici razjokal od veselja.

Tedi je sedaj vsak teden prejemal pošto in njegovo veselje ni poznalo mej. Vse bi tisti dan razdal svojim sošolcem, še suknjo in čevlje. Če bi hoteli. Že se je bližal šesti teden in Vilka je zaskrbelo. Zaloga bo pošla in Tediju bo hujše kot prej.

„Gospod ravnatelj, drugi teden bo Tedi prejel zadnje pisme in...“

„Nič te naj ne skrbi, Vilko, pre-pustiva takrat vse Bogu, naj On uredi, kakor se njemu zdi najbolje.“

Vilko pa le ni mogel biti miren. Nič več ga niso razveselila pisma od doma, njegov pogled je iskal le nav-zgor v Tedijevem nabiralniku odre-šilnega pisma. A že je minil teden in nabiralnik je ostal prazen. Tedi je postajal iz dneva v dan bolj žalosten in sam vase zaprt. Nihče ga ni mogel pripraviti do smeha. Bridko si je Vilko očital, da je on vsega tega kriv in že je bil na tem, da se vrže Te-diju okrog vratu in mu izpove svoj greh.

Tedaj pa je dospelo pismo. Njegov obraz je tisti dan žarel še bolj od Tedijevega, ki je z drobno roko božal belo pismo, ki mu je ležalo v naročju.

„Mama mi je spet pisala!“ je po-vedal z glasom, ki mu je šel skoro na jok. Takrat je bil Vilko, ki ga je zaprosil:

„Ali mi dovoliš, da ga skupaj pre-čitava?“

„Še vprašaj, Vilko, kar pridi!“

Pismo je sličilo prejšnjim. Le tu pa tam so bili izrazi ljubezni pri-srčnejši, a Tedi tega ni opazil. Vsaka beseda je bila zanj zaklad.

*

Sive jesenske megle so se že davno umaknile mrzli zimski burji. Dreve-sa so bila gola, na vrtnih gredicah so molela kvišku le osamljena, očrne-

la stebła. V tednu pred Božičem je začelo snežiti. Ostre oblike hiš in dreves je pokrila mehko božajoča bela odeja. Vse je bilo tako svežano tiho in praznično. Tudi v zavodu je vladalo slovesno razpoloženje. Samo o počitnicah so se pogovarjali, o drevescu in jaslicah, ki jih bodo doma postavili z bratci in sestricami. Le Tedi je molčal. Skozi visoka okna učilnic je zamišljeno zrl v daljavo. Tam, za tistimi zasneženimi gorami na obzorju je bil nekoč njegov dom. Komaj da se ga še spominja. Mama mu v zadnjem pismu ni nič omenila božičnih počitnic. Ali je nanje pozabila? Vsi bodo odšli domov, le on bo ostal sam za temi pustimi, sivimi zidovi.

Dan pred božično vigilijo so že zgodaj končali pouk. Najoddaljenejši so odšli že pred kosilom, drugi pa takoj popoldne.

„Tedi, ko bi šel z menoj!“ je bilo Vilku na moč hudo ob slovesu.

„Ne, Vilko, jaz ostanem... morda...“ pa je sredi stavka umolknil, kakor da je že preveč povedal. Prelepa je bila misel, ki jo je zadnje čase božal v svojem srcu.

Vilko je odšel med zadnjimi. Počasi je stopal po stopnicah navzdol in mislil na Tedija. V veži je srečal mlado gospo v spremstvu gospoda. Naglo sta stopala proti stopnišču.

Vilko je zmeden obstal... Saj to je bil obraz njegovega prijatelja Te-

dija..., da, iste poteze, iste svetlomodre, sanjave oči, isti lasje.

„Gospa!“ je Vilko naglo stekel za njo, „Tedi je zgoraj in vas čaka!“

Samo nasmehnila se je, svetlomodre oči so se napolnile s solzami.

Vilko je gledal za njo, svetonočno razpoloženje je srebrno pozvanjalo v njegovi duši.

Tedijeva mama je potrkala na ravnateljeva vrata.

„Radi Tedija sva prišla,“ je z negotovim glasom začela. Stala je pred ravnateljem kot grešnik pred strogim sodnikom. „Odkar sem začela pošiljati pisma, sva se z možem zblížala. Sedaj se končno poznavata. Tedija pa ne poznavata še dovolj, zato ga vameva za božične praznike domov. Pripravite nama o najinem sinu, gospod ravnatelj.“

„Fantu, ki ste ga srečala spodaj v veži se imata zahvaliti, da sta ga spet našla,“ je končal svoje pripovedovanje ravnatelj in vstal, da pokliče Tedija.

Ko sta pod večer zapuščala zavod, je tesno med njima stopal Tedi. Njegovi drobni ročici sta počivali v mami in očetovi roki, njegovo srce pa je bilo premajhno za toliko srečo. Kot v zlatih slapovih se je iz njega razlivala blažena radost, razveseljevala mu otroški obraz in svetila vsem, ki so ga srečavali na njegovi srečni poti do doma.

ZORA PIŠČANČEVA, Gorica

Moj Sin si ti, da-
nes sem te rodil
(Vstop 1. božične
maše)

Vasнецov

Med najglobljimi besedami o krščanstvu, ki sem jih bil kdajkoli slišal, so gotovo te: „Tudi ako bi se Kristus rodil tisoč ali desettisočkrat v Betlehemu, ti to prav nič ne pomaga, ako se ne rodi vsaj enkrat v tvojem srcu“ (Silesius).

Toda kako se more uresničiti to notranje rojstvo? Naša duša je često podobna ozkemu in temnemu hlevu, v katerem je toliko gnoja in nesnage, da vzbujajo videz, da v njej ne more biti prostora za Boga, pa čeprav je le otrok.

In vendar ta novi čudež ni nemogoč, samo treba ga je želeti in ga pričakovati.

Tistega dne, ko te ne bo preplaval nevidni val veselja spriče nesreče ali padca tvojega bližnjega, tedaj bodi potolažen, kajti pričakovano rojstvo je še bliže.

In tistega dne, ko boš začutil potrebo, da pripraviš nekoliko radosti bližnjemu, ki je v žalosti, ali ko boš začutil klic, da olajšaš siromaštvo le enemu samemu bitju, se razveseli, kajti Bog je pred tvojimi durmi.

In ako te bo nekega dne dotetela nesreča in te preganjala, ako boš izgubil zdravje in moč in boš moral prenašati brezčutnost, zlobnost ter ledeno nebrizhnost svojcev in tujcev, pa se ne boš dal premagati od bolečine, ne boš jadikoval, pa tudi preklinjal ter boš z mirnim srcem sprejel svojo usodo, takrat zapoj pesem zmagoslavja in veselja, kajti čudež, ki je veljal za nemogočega, se je zgodil in Odrešenik se je že rodil v tvojem srcu. Nisi več sam in nikdar ne boš več sam. Temo tvoje noči bo razžarila bleščeča svetloba, kot da bi se tisoč zvezd repatic z vseh strani neba srečalo, da praznujejo srečanje tvojega kratkega človeškega dne z božansko večnostjo. (G. Papini)

ŠTIRI TISOČ METROV NAD MORJEM

NA POTI V SUCRE

Iz Ría Mulato se je železna kača najprej zajedla v peščeno zemljo, ki je značilna za bolivijsko visoko planoto. Vlak je hitel, da se osvobodi enolične ravnine. Čez pol ure vožnje smo dosegli vzožje Pogorja menihov (Cordillera de los frailes). Proga se je začela polagoma dvigati. Le s težavo jo je parni stroj zmagoval.

Río Mulato ima 3.800 m nadmorske višine, mesto Potosí, kamor je bil vlak namenjen pa 3901 m. Toda gorska veriga je kriva, da se mora vlak povzpeti skoro 4800 m visoko.

Vožnja je postala sila zanimiva. Prišli smo v osrčje slikovitih gora, pa se vedno bolj vzpenjali. Ob progi je bilo polno izvirkov in voda se je v močnem zaletu zaganjala navzdol. Nastal je večer, sonce je že zginjalo na obzorju, lokomotiva pa je še vedno soplja nav-

zgor. Končno so bili vsi vrhovi za nami. Ustavili smo se na gorskem temenu. Samotna postaja s tremi od mraza in ostrega zraka zagorelimi uslužbenci nas je tiho pozdravila. Ime, ki ga nosi, je značilno: Córdor, kajti dejansko je višina 4786,90 m, na kateri postaja stoji, že kraljestvo mogočnega kralja Andov: ptice kondorja.

Nato je nastopila krasna lunina noč, ki je s svojo srebrno svetlobo dajala pokrajini pravljichen čar. Hitro smo drveli nizdol, neprestano so se menjale slike, spet so nas obdali vrhovi gora, ki so se v lunini razsvetljavai zdeli kot zakleti velikani, ki čuvajo zaklade, kateri so pod zemljo.

Pokrajina je postala izredno razgibana, kajti v davni preteklosti je dež povzročil na tisoče in tisoče zasek in globeli. Le počasi je zato mogel voziti vlak, saj je proga prehajala iz enega ovinka v drugega, prečkala prepade,

zginjala v predorih, si iskala poti skozi doline in se spet zarila v pobočja gora.

S skoraj dveurno zamudo je vlak zavozil v Potosí ob pol enajstih ponoči.

Ker v Potosiju preneha angleška železniška uprava, je treba za v Sucre prestopiti na drug vlak, ki je last, tako kot progę, bolivijskih državnih železnic.

Pozno je že bilo in ne bi bilo prijetno ob taki uri iskati prenočišča v mestu, ki leži na pobočju „Srebrnega hriba“ nad postajo. Pa mi je prišla srečna misel na um. Dal sem uslužbencu spalnega voza malo bolj krepko napitnino, pa me je pustil še eno noč v vagonu.

Prav prijetno sem prespal noč. Zjutraj sem seveda moral dati topli postelji slovo, kajti vlak se je vračal nazaj v La Paz. Povprašal sem na postaji, če gre tisti dan, bil je petek, kak vlak v Sucre pa so mi dejali, da samo tovrstni vlak, ki mu priključijo en vagon drugega razreda.

Bil sem po svoje vesel, da obvezno izdam polovico manj, kot bi me stal prvi razred, toda to zadovoljstvo mi je hitro prešlo, ko sem odkril, kakšen je ta drugi razred. Obstojal je iz tovrstnega vagona, po čigar sredi je bilo pritrjenih dve vrsti dolgih klopi. Te klopi so že zgodaj zjutraj zasedli Bolivijanci s svojimi vrečami in košarami, kajti če Bolivijanec ne vzame na pot vsaj pet pritikin, pa naj bodo to bisage, zavoji, košare ali kaj sličnega, nima občutka, da potuje.

Bil sem edini belokožec med temi potomci rdeče rase. Postavil sem se k vratom na koncu vagona, da bi imel tako mir pred njimi. Toda vse prej kot to! Na vsaki postaji se je prikazala kaka nova Indijanka s petimi bisagami in ko ni šlo več ob strani vagona, je silila vame, da odprem zadnja vrata in sprejemem „prtljago“. Nekaj časa sem vdano prenašal službo nosača, potem pa mi je bilo le zadosti, pa sem povedal, da sem plačal vozni listek zato, da se vozim, ne pa da sprejemam prtljago. Pa sem slabo naletel. Ves „narod“ je potegnili z vsiljivo Indijanko in mi dolo-

vedoval, da „hay todavía campo“ (da je še prostor), dasi že nisem vedel več, kam noge postaviti, zavaljena Indijanka pa mi je jezik pokazala in zavpila: Čolo. Kot sem že zapisal pred časom, so čoli Bolivijanci, ki so nastali iz mešanice bele rase z indijansko. Ker sem bil bele polti, seveda navzdevek „čolo“ za mene ni bil kaj prida časten.

Tako sem se torej vozil tisti dan. Ob devetih bi morali oditi iz Potosija, pa smo brez pravega vzroka odšli šele dve uri kasneje. Torej spet v znamenju zamude.

Od Potosija do Sucreja je le 160 km, toda progа je tako hribovita in tako zavita, da potrebuje motorni vlak polnih šest ur, navadni pa celo osem. Ni treba dodati pojasnila, koliko časa sem se vozil jaz.

Okolica Potosija je popolnoma gola in zrak mrzel, da kar reže v kosti. Toda kmalu za mestom smo se začeli spuščati v dolino. Pojavile so se njive s koruznimi nasadi ter zelenimi pašniki, kjer sem prvič v Boliviji zagledal govodo. Ta del zemlje sliči Srednji Italiji. Ni bilo več videti lam. Nadomestile so jih ovce in koze.

Kar mi je zlasti vzbudilo pozornost, so bili majhni križi na hišah. Ljudje, ki postavljajo križ na svoja poslopja, dokazujejo, da je krščanska tradicija med njimi močna. Saj je bilo še pred nekaj desetletji tudi pri nas na deželi marsikje tako. Sedaj pa, kdo ve, ali še krasije križi naše pode in kašče?

Iz višine 3900 m smo tako padli na 3400 m. Čez dve uri smo se ustavili v kraju Betanzos, ki ima silno slikovito lego ob vznožju gora, ki zelo sličijo Dolomitom na Južnem Tirolskem. Nato pa je bilo treba iti spet nazgor. Pred nami se je pojavila popolnoma gola bela stena. Nekaj časa smo se vozili ob njej. Že sem premišljal, ali bo vlak zavil v predor, pa je potem nenadoma prišel oster ovinek in smo se znašli sredi stene. Poševno smo jo preprečkali počez in se v dveh dolgih ovinkih približali novemu gorskemu hrbtu, prešli tudi njega ter se ustavili na postaji Cumbre (t. j.

Gora Illimani, visoka 6882 m, je ena najbolj veličastnih gorá v Boliviji. Po višini jo presega samo Ancohuma (6919 m)

Vrh po naše). Dosegli smo višino 3600 metrov.

Pokrajina se je pri tej postaji popolnoma spremenila. Kamor koli sem pogledal, so me pozdravljale razorane gore, ki so jih prečkale doline in soteske križem kražem počez. Vsa dežela je bila kot ogromna skleda žgancev.

Ta nova slika dežele mi je bila zelo pogodu. Živahna učinkovitost pokrajine, ki je porasla z grmičjem in po kateri so posejane raztresene kmetije, obdane od visokih dreves, je bila za oko silno mikavna. Iz vlaka mi je pogled splaval v nedogled in oči so uživale ob spremembah, ki mi jih je vožnja neprestano nudila.

Najprej smo padli za 400 metrov. Pod seboj sem videl progo v treh terasah in ko smo jih prešli, smo zavili v predor in se znašli visoko v pobočju nove doline, po kateri teče reka Pilcomayo, ki v svojem spodnjem teku tvori mejo med Argentino in Paragvajem.

Globoko pod seboj sem zagledal most in zaslutil, da bomo šli tudi mi preko njega. Tako se je tudi zgodilo.

V drznih vijugah smo se spustili k reki, dosegli globino 2800 m in nato spet zavili v hrib, ki pa to pot ni bil tako visok kot tisti, ki smo ga pravkar premagali. Ko smo prišli do višine 3000 m, smo bili na vrhu in pred nami se je odprla nova dolina, ki ji je delala čar hitro tekoča reka, zelo podobna naši Savi med Zagorjem in Zidanim mostom. Seveda smo hoteli videti tudi to reko, pa smo šli spet navzdol, dokler se ni proga dotaknila rečne struge in ji nekaj časa sledila.

Ko smo jo končno prekoračili, smo dali reki slovo in zavili po stranski dolini naravnost proti Sucreju.

Pokrajina je postajala vedno bolj živahna, vrstila so se naselja in finke (samostojne kmetije), povsod je bilo videti, da je zemlja rodovitna in da se ljudem dobro godi.

Radi dveurne zamude je bila že noč, ko je vlak zavil na postajo. Mesto leži kot Potosí na pobočju hriba v višini 2800 m nad morjem. Takoj za postajo je lepo negovan park, nato pa se pride do vhoda v mesto, ki obstoja v mogoč-

nem oboku, za katerim se dviga belo poslopje vrhovnega državnega sodišča. Sucre je namreč še danes legalna prestolnica Bolivije, medtem ko je pa bila do leta 1898 tudi dejanska.

Preden nadaljujem z opisom tega simpatičnega mesta, ki šteje danes 42.000 prebivalcev, se mi zdi prav, da posežem nekoliko v zgodovino Bolivije in pokažem vlogo, ki jo je odigralo pri nastajanju sedanje republike.

KAKO JE BOLIVIJA NASTALA

Bilo je leta 1535 po Kristusu, 43 let po odkritju Amerike, ko je Diego de Almagro iz Peruja organiziral prvo ekspedicijo v čile preko bolivijskega ozemlja in pri tem ustanovil mesto Paria, današnji Oruro. Leta 1538 je Almagro zgubil življenje v borbi s Franciscom Pizarrom, ki je bil ves čas njegov tekmeec.

Z Almagrovo smrtjo je postal Pizarro neomejen gospodar položaja. Še isto leto je naročil markezu Pedro Anzures de Campo Redondo, naj zasede jug dežele Collao (današnje Bolivije). Ta je res odšel s svojo ekspedicijo iz peruanskega mesta Cusco in ustanovil 29. septembra 1538 na mestu današnjega Sucreja mesto Charcas. Kasneje se je to mesto preimenovalo v La Plata, za časa osvobodilnih bojev je nosilo ime Chuquisaca, dokler ni dobilo po smrti drugega bolivijskega predsednika maršala Antonia José de Sucre sedanjega imena.

Zanimivo je dejstvo, da je sedanje glavno mesto La Paz nastalo šele deset let kasneje. Ostala mesta so si po nastanku sledila takole: Potosí leta 1546, Santa Cruz leta 1557, Oropesa (današnja Cochabamba) leta 1574.

Od vseh mest je bilo Sucre daleč najbolj pomembno. Že leta 1599 je dobilo svoje sodišče, leta 1611 je postalo nadškofija za vso današnjo Bolivijo, Argentino in Paragvaj in od leta 1624 je imelo svojo univerzo sv. Frančiška Ksaverskega, ki deluje še danes.

Politično se je Bolivija imenovala

Visoki Perú (Alto Perú) in je spadala pod podkralja v Limi, od leta 1776 pa je bila priključena do osamosvojitve Argentine podkralju v Buenos Airesu.

Španci so v Boliviji iskali predvsem dragocenih rud, zlasti srebro, v Potosiju. Tekom tri sto let je prejel španski dvor 3.600 milijonov srebrnih pesov iz dohodkov, ki so jih dajali srebrni rudniki v Potosiju. Zato je špance malo zanimal gospodarski napredek dežele; niso se brigali za poljedelstvo in v Indijancih so gledali le ceneno delovno moč, ki so jih trgali od zemlje in brezsrčno izkoriščali v rudnikih.

Ni čuda, da je že leta 1661 prišlo do prvih uporov. S klicem „Amerika Americancem!“ je tega leta Antonio Gallardo napadel zastopnika španskega kralja v La Pazu in ga ubil. Kasneje je sam padel v boju.

Leta 1730 se je uprlo mesto Cochabamba, leta 1780 pa je izbruhnil splošni indijanski upor, ki se je raztegnil na mesta Charcas (Sucre), Oruro, Cochabamba in La Paz. Samo mesto Charcas je oblegalo več kot 12.000 mož. Toda španci so upor strli in voditelje usmrtili ter njihova telesa razčetrverili. Isto leto je Indijanec Julián Apasa vdrl v mesto La Paz, od koder je bil sicer potisnjen nazaj, je pa potem mesto oblegal dvakrat, prvič 109 dni, drugič pa 75.

25. maja 1809 so Bolivijanci v Sucreju proglasili svojo neodvisnost. Toda španci so iz Peruja hitro obvladali položaj. Sledilo je 15 let neuspešnih borb. Šele ko sta bila osvobojena čile in Argentina in se je general José de San Martín izkrcal v glavnem pristanišču Peruja v Callau, je bilo španske nadoblasti v Boliviji konec. General Simon Bolivar, doma iz Venezuele in njegov namestnik general Antonio José de Sucre sta leta 1824 v dveh bitkah pri Juninu in Ayacuchu odločilno porazila španske kraljeve čete.

6. avgusta 1825 so se zbrali potem v Chuquisaci (t. j. Sucreju) predstavniki naroda, proglasili neodvisnost Visokega Peruja od španije in dali v znak zahvale do osvoboditelja Bolivarja novi

državi ime Bolivija. Toda Bolivar je ostal v Boliviji samo eno leto. Nadomestil ga je general, kasneje maršal Sucre, toda tega je general Andrés Santa Cruz kmalu prisilil, da je za vselej zapustil Bolivijo. General Santa Cruz je nato odpravil Bolivarjevo ustavo in proglasil 1. 1836 konfederacijo Bolivije s Perujem. Ta povezava pa Čilu ni bila prav nič všeč. V bitki pri Yungayu leta 1839 so bili Bolivijanci premagani in se morali odpovedati zvezi s Perujem. V tihomorski vojni (1879—1884) je Čile odvezel Boliviji velik del tihomorske obale z mestom Antofagasto. Od tedaj Bolivija nima več dohoda k morju. Ko pa so v Chacu odkrili petrolejske vrelce, je izbruhnila leta 1932 vojna s Paragvajem. Spet so bili Bolivijanci tisti, ki so bitko izgubili in s tem velik kos ozemlja v Chacu. Leta 1904 je morala dati Bolivija nekaj ozemlja tudi Braziliji.

Leta 1898 je izbruhnila revolucija v La Pazu, ki je zahtevala, da je glavno mesto La Paz, ne pa Sucre, ki je prometno težko dosegljivo in precej daleč od visoke planote, kjer živi večina prebivalstva. Od tedaj dalje je ostalo v Sucreju le še vrhovno sodišče, vse drugo pa je bilo prestavljeno v La Paz.

Toda v cerkvenem oziru je Sucre še vedno središče bolivijske katoliške Cerkve in bolj pomembno kot La Paz.

Sucre je mesto cerkva. Ko sem hodil po ulicah, sem imel vtis, da sem nekje v Italiji. Skoro v vsaki ulici sem na kakšno naletel.

Najlepša je brez dvoma stolnica. Oltarji so odeti v zlato, tabernakelj pa je iz čistega srebra. Glavni oltar ima dve prižnici (ambona), s katerih bereta pri slovesnih mašah subdijakon in diakon list in evangelij.

Leta 1532 so prišli prvi Španci v Perú. Štiri leta na to so že ustanovili v Cuscu škofijo, ki je bila odvisna od Seville v Španiji in je obsegala vso Južno Ameriko razen Brazilije. Kmalu nato sta se od Cusca odločili La Plata (Sucre) in Lima.

Ker je bilo Sucre potom Cusca pod-

rejeno Seville, imajo še danes kanoniki sukreške stolnice iste predpravice kot njihovi tovariši iz Seville. Ogrnjeni so v dolge črne plašče s kapuco na hrbtu, na glavi pa nosijo biret s stirimi rogovi, kot je to bil običaj v srednjem veku. Pri slovesni maši diakon in subdiakon ne nosita dalmatik, temveč imata le široki štoli preko ram. Pač pa je oblečena v dalmatike nižja asistenca.

Poleg te cerkve sem obiskal še sv. Frančiška, kjer so frančiškani, sv. Dominika, Našo Gospo Mercedesko, ki ima zelo dragocen oltar, pa nekdanjo jezuitsko cerkev sv. Mihaela in Rekoletu.

Nekaj posebnega je jutranje pritrkovanje, ki je zelo podobno našemu v Sloveniji in človeku pomaga, da se lažje dvigne iz postelje.

Klima je v Sucreju nad vse blaga, zelo podobna srednjeevropski. Zato je v mestu veliko potomcev evropskih naseljencev, kar se pozna tudi po obrazih, ki so veliko bolj beli kot na bolivijski visoki planoti.

Okolica je silno lepa in slikovita. Najlepši je pogled na mesto od kipa Sreca Jezusovega, do koder vodi križev pot, narejen iz štirinajstih zidanih kapelic.

Naravno, da sem se povzpел tudi jaz h kipu in obenem opravil križev pot. Mesec marec je radi pogostega deževja, ki pada od novembra do maja, poln zelenja. Zato je bil pogled na okolico mesta zelo prijeten očem, ki so hitele od juga in zapada, kjer so visoke gore, proti severu in zahodu, kjer gore prehajajo v griče in se izgublajo v daljavi proti mestu Santa Cruz.

Sucre ima danes velike čistilnice petroleja, kajti zadnje čase so odkrili v Boliviji mogočne petrolejske vrelce. Če bo kmalu podaljšana železnica iz Sucreja v Santa Cruz, bo tihomorska obala iz Antofagaste dobila direktno zvezo z mestom Santosom ob Atlantskem oceanu. Tedaj bo gotovo Sucre tudi gospodarsko postalo zelo pomembno mesto.

JOŽE JURAK

FANTOM in DEKLETOM

V TRETJEM KROGU

Končno sva dospela v Tvojem svetu do tretjega kroga. Prav tako mi je, kakor je moralo biti Mojzesu, ko se je bližal gorečemu grmu, pa je iz njega začul božji glas: „Sezuj si sandale, zakaj kraj, kjer stojiš, je sveta zemlja.“ Ta tretji krog Tvojega sveta je zares pravo bivališče božje.

Bog je človeka dvignil iz njegovega sveta, z njegove ravni, na višjo, na božjo raven. Dal mu je v krstu pravo božje življenje. Zato sveto pismo zagotavlja, da smo bogovi, da smo tempelj svetega Duha, da sama sveta Trojica v nas prebiva. Vse to seveda, če živimo v božji milosti. In tu, vidiš, je prava Tvoja vrednost, tu Tvoja resnična veličina.

Ne pretiravam rad, a res ne vem, kako bi Ti z besedami vsaj malo prikazal to čudovito vrednost milosti v Tebi. Mogoče bo še najbolje s primero.

Ne vem, če poznaš filmskega igralca Roberta Taylorja. Vsekakor človek krasne zunanosti. Tudi si kdaj čul kaj o pokojnem znanstveniku Einsteinu in ne enkrat si verjetno občudoval glasbo Mozarta ali Verdija. Vsakdo od teh štirih ljudi je dobil od Boga velik dar, prav gotovo. Pa si na drugi strani predstaviva človeka, ki mu je Bog le malo vsega tega odmeril: recimo, da je ta revež ubog kakor cerkvena miš, da je slep in gluhi in nem obenem, da je razen

tega še neznansko pohabljen, pa so ga še kaznovali in recimo, da bi ta revež živel v posvečujoči milosti, gornji štirje božji obdarovanci pa ne. V tem primeru je ta najin revež neprimerno na boljšem kakor gornji štirje. Ne, premalo sem rekel: ta človek je dobesedno neskončno na boljšem kakor oni štirje.

Zakaj? Glej, stvar je čisto jasna. Oni štirje so dobili od Boga lepe darove, a brez daru tudi ni ostal najin revež. Oni so dobili eden telesne darove, drugi trije duševne. Ta zadnji revež je pa dobil duhovni dar: milost. Vsi so bili obdarovani, a razdalja med naravnimi darovi in nadnaravnimi je neskončna. Sv. Tomaž Akvinski pravi, da je ena sama nadnaravna milost neskončno več vredna kakor vsi naravni darovi skupaj. Torej se vsa lepota filmskih igralcev in igralk skupaj, vsi veleumni svetovnih znanstvenikov, vsi umetniški darovi glasbenikov, slikarjev, kiparjev in pisateljev ter pesnikov skupaj ne morejo primerjati z eno samo nadnaravno milostjo.

Ne rečem s tem, in to si dobro zapomni, da je zato treba zaničevati naravne darove, naravne talente, ki Ti jih je Bog dal. Da zato n. pr. zanemarijaj svojo zunanost, da zanemari svoj talent za učenje in podobno. Ne, tudi te talente moraš uporabiti, to je celo Tvoja dolžnost in za to boš nekoč odgovor dajal. A hočem reči, da je Tvoja res-

nična veličina v tem tretjem krogu, v milosti v Tebi. Zato pa moraš najprej tako vrednotiti svoje življenje in se spominjati večkrat tistih Jezusovih besed: „Kaj pomaga človeku, če si ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi!“ Potem pa moraš črpati pri virih milosti, da bo ta milost v Tebi živela in rodila svoje sadove. Vse drugo, da, a prej milost in kar pomaga milosti, do bogatega njenega življenja.

Telesni in duševni talenti so bili nekaterim dani v večji meri, drugim v manjši. Tudi milosti dobi vsakdo sicer v različni meri, a v tem svetu milosti je lahko vsakdo velik. Kdor se dokoplje do tiste mere milosti, ki mu je od Boga določena, postane svetnik. Svetnik pa more vsakdo postati in celo mora vsakdo postati. In naj tu še enkrat ponovim Papinijevo misel: „Svetniki ali pogubljeni, vse drugo je literatura.“ Res: vse človekovo življenje se nazadnje skrči na ta ali — ali. Vso večnost bomo eno ali drugo, vse drugo bo takrat že zdavnaj izgubilo svojo vrednost.

Bog je ustanovil posebna sredstva, po katerih prihajajo v našo dušo milosti. Najbolj učinkoviti taki studenci milosti so zakramenti. Pri krstu si dobil prvič milost vase. V tistem trenutku si zaživel v nadnaravnem življenju, sam Bog je svoje božje življenje vate vлил. Odločilna zakramenta, ki nas spremljata skozi življenje, sta zakrament odpuščanja in Telo Kristusovo. Kaj se dogodi v duši, ko nekdo prejme odpuščanje od smrtnih grehov, tega sploh ne moremo do konca razumeti, tako veličastno je. Prej je bilo v duši kakor po največjem razdejanju, z milostjo pa so bila v hipu mesta spet zgrajena in osvetljena z nebeško lučjo. Kakor je smrtni greh angele, te najlepše ustvarjene stvari, v hipu spremenil v najostudnejše, kar stvarstvo premore, v zle duhove, tako se

po odpuščanju v spovedi zgodi, kakor bi se hudobni duhovi iz svoje ostudnosti spet spremenili v največji čar stvarstva. Pri spovedi segajo učinki iz časa v večnost, tam se grade novi svetovi, nastajajo nove stvari.

Zakrament zakramentov imenujejo sveto obhajilo. In po pravici: ostali zakramenti nam delijo milost, ki jo imajo v sebi, ta nam pa da samega ustanovitelja milosti, našega Gospoda. Tu, pri obhajilni mizi so se v vsej zgodovini Cerkve rojevali mučenci in device, tu apostoli in misijonarji, ki so do konca pozabili nase in vse žrtvovali za Kristus. Kadar gremo od obhajila, smo po besedah sv. Ignacija, kakor levi, ki jim iz usta šviga živ ogenj. Tedaj smo res živi tempelj božji, tedaj smo prestavljeni nekako nad sami sebe.

Molitev je drug dotok milosti v nas. „Kdor ne moli, je pogubljen,“ je rekel sv. Alfonz Ligvorij. In mislim, da je blizu resnice. Kdor namreč ne moli, si je zaprl naravni dotok milosti vase, brez milosti pa ni zveličanja. Med molitvami so nekatere učinkovitejše kakor druge. Najvrednejša in Bogu najbolj všečna molitev je brez dvoma sv. maša. Tu se ponavlja Kristusova daritev na križu. Kristus je prav na križu vse milosti zaslužil. V maši se ponavlja isto. Kako lahko razumem junakinjo apostolata Edel Queen-ovo, ki je hotela biti vsak dan navzoča pri vseh sv. mašah.

Posebno lepa molitev je rožni venec. Ni verska resnica, da se ne bo pogubil, kdor bo vsak dan molil rožni venec, a sem prepričan, da ne bo nikogar, ki bi se ob vsakdanji molitvi rožnega venca ne zveličal. Pa je samo zveličanje: že sedanje posvečenje, že sedanje napolnjenje z milostjo je v tesni zvezi z rožnim vencem. Po Marijinih rokah bodo v bogati meri tekle po tej molitvi v Tvojo dušo milosti.

Razen ustnih molitev (jutranje, večerne, angelovega češčenja...) bi Ti želel, da se dokoplješ vsaj do četrtturne premišljevalne molitve na dan. Mogoče se Ti zdi to nemogoče, mogoče tuje. Če se je lotiš, Ti zagotavljam, da boš užil nepoznane trenutke notranje sreče, razen seveda, novih milosti.

Vir milosti so tudi dobra dela: miloščina, obiski bolnikov, pomoč potrebnim... sploh dela usmiljenja.

S temi milostni pa Bog vlije v človeka tudi nadnaravne kreposti in darove sv. Duha. Tako postaja ta tretji krog v Tebi pravo življenje, čudovito organizirano in rodovitno. Tako postajaš iz dneva v dan bolj Bogu podoben, s tem pa raste Tvoja prava cena. Ta Tvoj tretji krog je naravnian k Bogu in nekoč se bo končal prav v združenju z Njim.

*

Teh nekaj stvari sem Ti hotel povedati. Vem, da se nisem mogel približati v teh besedah želji, ki sem jo imel, da bi Ti namreč kar najlepše naslikal Tvoj svet. Vsaj dobro voljo pa sem imel. In upam, da jo boš upošteval, saj se celo Bog predvsem na dobro voljo ozira.

Prav lep pozdrav!

Tvoj neznanec.

TVOJE PRIJATELJICE

„Povej mi, s kom hodiš in povem ti, kdo si!“ Načelo, vredno zlata in veljavno, dokler bo zemlja nosila človeštvo. Če je danes veliko deklet iz dobrih družin slabih in morda celo nasprotnih po mišljenju lastnim staršem, je to pripisovati zlasti slabim tovarišicam. Tovarišice srečujemo povsod, medtem ko moramo prijateljice šele poiskati in so redke vredne tega imena. Že sv. pismo pravi: „Blagor človeku, ki je našel prijatelja, zakaj z njim je našel zaklad!“

Tovarišice srečujete v šoli, pri delu, prijateljice izbirate po pameti med onimi, ki so z vami istega duha in mišljenja. Nalezljivo bolne izoliramo, da se zdravi ne nalezajo njihovih boleznih. Dejstvo je, da se ob bolnem zdrav okuži, ne bolan ozdravi. Isto je pri prijateljstvu. Slaba prijateljica je kakor plesen, ki polagoma prepoji duševnost prijateljice s svojim mišljenjem in čustvovanjem, pa tudi napolni z istim hotenjem, stremilnjem za istim ciljem. Iz tega nujno sledi, da moramo biti pri izbiri prijateljic skrajno previdni. Zakladi so zelo redki, zato moramo biti Bogu od srca hvaležni, če smo našli pravi zaklad v dobri prijateljici.

Varuj se slabe tovarišije! Ne šarite tjavendan z besedami: „Ta je tudi moja prijateljica!“ In zlasti ne iščite zaupanja in prijateljstva pri dekletih, ki tega niso vredne. Trdijo, da se nauči z volkovi tuliti, kdor z njimi hodi in da kdor okrog mlinarja hodi, kmalu bel postane. Ne hodi torej med volkove, pa tudi ne premlevaj med nespametnimi punčarami njih neslanosti, če nočeš okužiti svoje duševnosti in skvariti svojega srca.

Ogibajte se najprej preveč klepetavih deklet, ki nikoli nič ne mislijo, kaj govorijo. Polna usta, prazna glava.

Bežite pred brezvernimi dekletih. Pred onimi, ki se imenujejo „progresivne“, ker kljub svoji omejenosti najdejo vedno veliko zabavljanja čez vse, kar je božjega. Imajo vedno piko na duhovnike in verne ljudi, ker jim pojav teh vedno izprašuje vest.

Bojte se posvetnih, ki plavajo v toku mestnega izživljanja in zabav. Pred leti nas je obiskala beračica s copati iz žakljevine in bisago v rokah. Oče mi je pravil, da je nekdanj slovela v Trstu kot krasotica, ki se je družila s premožnimi in so jo nagrajali za greh. Po preživelih blodnjah po Italiji in Egip-

tu je ni hotel nihče več poznati in morala se je predati beračenju, vsa strta in obupana. Slabe tovarišice so jo zvale na slabe zabave in tam se je začelo. Posledice slabe tovarišije.

Poišči si zaklad pravega prijateljstva med vernimi, poštenimi in skromnimi dekleti, ki ljubijo svoje starše in vršijo vestno svoje dolžnosti do Boga, staršev in predstojnikov. Med onimi, ki žive iz Boga in za Boga v svojem delu, ki jemljejo resno svoj življenjski poklic, ki ne hodijo v šolo, ker pač morajo in nimajo kaj drugega delati.

Do svoje prijateljice bodi iskrena, dobra. Ne, ker imaš od nje korist, mar-

več, ker jo resnično ljubiš, ji želiš vse dobro. Ji pomagaš, kjer le moreš, svetuješ v dvomih, svariš pred nevarnostmi. Kar je njej v veselje, bo veselilo tudi tebe, kar žalosti njo, bo tudi tebe. Ni zavisti med vama, nič podtikanj, krivičnih sodb, ljubosumnosti. Nič skrivanja in tajnosti, razen stvari, ki jih človek razkrije samo pred spovednikom.

Pravo prijateljstvo bogati, se v ljubezni razdaja, krepi, pomaga, opozarja, tolaži. Ko boš našla osebo, s katero boš mogla biti v takem razmerju, zahvali Boga za to. Našla si neprecenljiv zaklad.

KAREL WOLBANG CM

Ob srebnem jubileju revije

S pričujočo decembrsko številko končujemo jubilejni letnik naše revije. Zato se bomo v tem pogledu ozrli na leta od 1948 do danes in poživili spomine, ki že odhajajo spričo mrzličnega načina tukajšnjega življenja v hitro pozabo.

Leta 1948 je izšlo „Duhovno življenje“ še v stari obliki, to je v velikem formatu. Bil je to 15. letnik in številke so si sledile od 240 do 251. Strani je imel 15. letnik točno 200. Naročnina je bila pet pesov.

V začetku januarja je prišla s prvo „Santa Cruz“ prva večja skupina slovenskih beguncev, 29. marca pa z isto ladjo 529 Slovencev, po večini iz italijanskih begunskih taborišč.

Vse te novodošle rojake je g. Janez Hladnik toplo pozdravil v majski številki:

„Dragi rojaki! Dolgo smo vas pričakovali: eni z željo, drugi z gnevom. Eni smo vedeli, kaj je trpela domovina

in kako bridko so bili preizkušeni njeni sinovi; drugi pa so nasedli rdečim lažem in verjeli v bajko osvobodilne fronte.

Idealen je bil vaš boj. Ukoreninjeni v slovensko preteklost ste se uprli lažnjivi modrosti, katera obeta raj na zemlji in hoče zatreti upanje sreče v večnosti.

Modrost, ki nam jo Gospod Jezus iz križa oznanja, naj preveva vsa vaša in naša dejanja. V zavesti, da je vse posvetno minljivo in prazno, pogledjte za delom in novimi domovi in nikdar ne izgubite izpred oči besedo Gospodovo: Nič ne hasne človeku, če ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi.

Vaša dolžnost je, da z zgledom in življenjem pokažete, da ste se res iskreno borili za sveto stvar, katero tudi cenite in jo držite kot dragoceno svetinjo vse naprej.

Ljubezen naj prežene sovraštvo. Lju-

bezen je tista, ki seje, popravlja, družu in blagoslavlja. Pozabljeno naj bo, kar je minilo.

Nikar si ne bodite nevoščljivi drug drugemu! Če ima kdo več sreče, spomnimo se naročila božjega: veselite se z veselimi in jokajte z jokajočimi.

Pomagajte drug drugemu. Ne pozabite, da je za vami še mnogo drugih sotrpinov. Kdor je sebičnež sedaj, se tudi preje ni boril iz idealizma.

Prispevajte velikodušno za skupne potrebe! Ko ste stradali po taboriščih, bi vsakdo od vas podpisal pogodbo, da se odpove za dve leti dohodkom, če se mu bo pomagalo. Sedaj je čas, da vsak pokaže, koliko plemenitega srca ima.

Bodimo vsi ena družina. Eno društvo je dovolj za vse. Naj nikar nihče ne sledi svoji osebni želji, da bi bil predsednik ali kdo ve kaj in zato začel ustanavljati novo društvo, izdajati nov časopis, delati za skupnost — na lastno roko.“

*

Novodošli Slovenci so se kmalu vživel. Že 9. maja so skupno z rojaki iz časa pred drugo svetovno vojno porinili v posebnem vlaku v Lujan, kjer je dopoldne maševal g. Janez Hladnik, popoldne pa pridigal g. svetnik Alojzij Košmerlj.

30. maja je bilo romanje k Materi božji v Lourdes, kjer je bil cerkveni govornik sedanji direktor g. Anton Orehar.

Prav tako je povezala novonaseljence s starimi naseljenci vsakoletna družabna prireditev (veselica) „Duhovnega življenja“. Bila je 17. oktobra in se sodelovali pevci, godbeniki in igralci z Jalnovo igro „Dom“. Prireditev je bila tudi istočasno proslava 15-letnice izhajanja revije, česar se je spomnil v posebnem nagovoru sam urednik g. Janez Hladnik.

Vsebinsko se je držala revija že utrjenih potov iz prejšnjih let. Uvodniki so bili v zvezi s cerkvenim letom. V španščini so izhajali članki o goljufovih obljubah komunizma, Nace Hladnik pa je opisoval dneve grozote za časa zadnje svetovne vojne na slovenskih tleh. V tem letniku se je tudi stekla zabavna zgodba „Matajev Matija“.

*

Z letnikom 1949 se je „Duhovno življenje“ odelo v novo oblačilo. Nekoliko je zmanjšalo svoj format, pa zelo pomnožilo svoje strani. Tako je imel 16. letnik 420 strani. Naročniki revije so mogli prejemanj kot dvomesečno prilogo za 8 pesov tudi „Katoliške misijone“, ki so leta 1948 ponovno začeli izhajati. Tisto leto je bila naročnina 10 pesov, ki se je pa izkazala odločno prenizka, tako da jo je bilo treba naslednje leto znatno povišati — na 40 pesov.

V uredniški odbor sta vstopila tudi Lenček Ladislav CM in Orehar Anton, konzorcij lista pa so tvorili: dosedanji izdajatelj g. Janez Hladnik kot predsednik, kot člani pa gg. duhovniki Orehar Anton, Ladislav Lenček CM, Gregor Mali, Tonkli Štefan in dr. Gogala Mirko.

V uvodniku novi uredniki povedo, da se bo list umaknil tja, kamor ga kliče naslov: na duhovno področje in sicer na zgolj versko-vzgojno polje, ohraniti hoče slovenskim naseljencem vero in poštenost, največja zaklada, ki jih imajo. Poučeval jih bo, vzpodbujal, svaril, opominjal in klical nazaj na pravo pot.

Tudi se je oglasil g. škof dr. Gregorij Rožman, ki je leta 1948 dospel v USA. Pozdravil je vse naročnike in čitatelje „Duhovnega življenja“ in nato zapisal:

„List „Duhovno življenje“ vam hoče pomagati, da pri vsem delu v poklicu,

pri vseh skrbeh za življenje na tem svetu, ne pozabite in ne zanemarite duhovnega življenja in skrbi za svoje duše, ki so neumrljive. Največja in najpomembnejša modrost je, tako skrbeti in delati za to življenje, da obenem tudi večno življenje dosežemo.“

Še isto leto so imeli naročniki iz Argentine priliko, da priljubljenega g. škofa slišijo na lastna ušesa, kajti 11. oktobra je prispel na prvi obisk in se pomudil med njimi do 21. novembra.

*

XVII. letnik je nudil to novost, da sta se „Duhovno življenje“ in „Katoliški misijoni“ združila v eno samo revijo. Tako so dobili Slovenci v tujini duhovni mesečnik, kot ga niti v domovini v časih svobode niso poznali: vsak mesec 68 strani klenega in pestrega duhovnega branja.

Ta tesna povezanost je trajala dve leti: leta 1950 in 1951. Leta 1952 pa so se „Katoliški misijoni“ spet osamosvojili in od tedaj samostojno izhajajo do danes.

Ker je g. Janez Hladnik prevzel župnijo sv. Jožefa v Lanusu, ki jo je bilo treba šele organizirati, je čez nekaj časa po preureditvi revije izstopil tako iz konzorcija kot uredniškega odbora. Kot urednik je nosil v letih 1950 in 1951 glavno odgovornost g. Lado Lenček CM, ki je list mojstrsko urejeval in pripomogel, da je „Duhovno življenje“ postalo ena najboljših publikacij v izseljenstvu.

V letu 1951 je imelo „Duhovno življenje“ 608 strani. Cena je ostala kot prejšnje leto 40 pesov. To leto so dobili po uvidevnosti konzorcija in na željo slovenskih učiteljev tudi otroci svoje mesečno glasilo „Božje stezice“. Vsa leta do letošnjega januarja ga je izredno spretno urejeval g. učitelj Martin Mizerit.

„Božje stezice“ so vzljubili tudi starejši in marsikdo od naročnikov najprej prebere, kaj v njih stoji in šele nato pogleda, kaj je zapisano v „Duhovnem življenju“.

Za zgodovino revije je tudi zanimivo, da so uredniki leta 1951 po pomoti zapisali XIX. letnik, ko je bil dejansko šele osemnajsti. Ta pomota se je nato vlekla vse do letos, ko smo praznovali srebrni jubilej, ki bi ga morali dejansko šele leta 1958. Odkrili smo to pomoto šele sedaj, ko smo pisali zgodovino teh 25 let. Seveda bomo kar ostali pri sedanjem štetju, ker ne gre, da bi dve leti zapovrstjo proslavljali srebrni jubilej.

Leta 1952 je vstopil v uredniški odbor pok. dr. Alojzij Odar in prevzel skrb za članke bogoslovne in moralne vsebine.

Naročnino je bilo treba zvišati, ker so se stroški izdajanja znatno povečali. Tako so v Argentini naročniki plačevali leta 1952 za revijo 45 pesov, ki pa je ostala še vedno tako bogata na straneh in vsebini kot prejšnja leta.

*

Revija pa je precej neredno izhajala. Bilo je več dvojnih števil, ena celo trojna, kar naročnikom ni bilo všeč.

Treba je bilo misliti na nov uredniški odbor. Tako je prevzel predsednik Odar, vstopili pa so Jože Jurak in Gregor Mali in Marijan Šušteršič. Slednji stvo novega odbora pok. prelat dr. je prevzel skrb za tehnično opremo lista. Izstopil pa je iz odbora Lenček Ladislav CM, ker ga je delo pri „Katoliških misijonih“ in v tiskarni vedno bolj oviralo, da bi mogel urejevati dve reviji hkrati.

*

Leto 1953 pomeni važno prelomnico v razvoju revije. Konzorcij se je na svet urednikov in mnogih naročnikov odločil, da zmanjša reviji obliko, poveča pa

število strani, kajti dosedanja oblika se je izkazala kot nepraktična, zlasti ker se naši ljudje mnogo vozijo in jim pride prav, če med vožnjo lahko berejo revijo, ki jo lahko spravijo v žep. Tako je pri tej obliki ostalo vse do danes in se zdi, da tudi v bodoče v tem oziru ne bo sprememb, kajti počemu spreminjati nekaj, kar se je izkazalo kot dobro?

Leta 1953 je revija stala 50 pesov. Letnik je imel 856 strani. Sredi leta je vse naročnike pretresla žalostna vest, da je nenadoma umrl njen glavni urednik dr. Alojzij Odar. Konzorcij je naprosil nato rektorja slovenskega seminarija v Adrogué dr. Franca Gnidovca, da prevzame izpraznjeno mesto, kar je dr. Gnidovec tudi storil. Nekaj časa zatem je vstopil v uredniški odbor tudi dr. Branko Rozman, tako da so potem vse do konca letošnjega leta urejevali revijo dr. Francé Gnidovec, Jože Jurak, Gregor Mali, dr. Branko Rozman in Marijan Šušteršič.

Naslednja tri leta so potekla brez večjih pretresljajev. Revija je redno izhajala, točno ob mesecu in vsak mesec. Krog naročnikov se je ustalil. Neuravnovešeno argentinsko gospodarstvo je našlo neprijeten odjek tudi v naročnini lista. Leta 1954 je bila 50 pesov, leta 1955 prav tako, leta 1956 jo je bilo treba zvišati na 70 pesov, zadnje

leto celo na 95. Nismo radi poviševali teh števil, toda če smo hoteli ohraniti obseg, je bilo potrebno to žrtev prositi. Moramo reči, da je ogromna večina naročnikov to nujnost razumela in nam ostala zvesta.

Zato pa je tudi „Duhovno življenje“ ostalo zvesto svojim prijateljem: leta 1954 jim je nudilo 736 strani zdravega in zanimivega branja, 1955. leta 732 strani, 1956. leta 688, letos pa 720, ne všteti otroške priloge.

*

Tako vstopa naša revija v novi letnik, polna zaupanja v božjo pomoč in trdno prepričana v zvestobo svojih naročnikov. Četrto stoletje že spremlja naše izseljence po svetu na poti proti večni domovini. Bila je priča mnogih žalostnih pojavov v naši skupnosti, pa tudi mnogih svetlih strani v zgodovini slovenskega izseljenstva.

Dokler bo naša revija mogla v redu izhajati in gospodarsko živeti, bo to dokaz, da slovenski rod v tujini še živi in ceni svetlo tradicijo, ki jo je prinesel z domačih tal.

Kadar pa bi morala revija prenehati, vedimo, da so Slovenci po svetu na potu narodne — in mnogi tudi dušne smrti.

In si želimo, da našemu rodu tega turobnega dneva ne bi bilo treba doživeti.

J. Jk.

Ne kritiziraj Cerkve! Montrealski nadškof, Njegova Eminenca kardinal Paul Emile Léger, je pred nedavnim naslovil na kritike Cerkve, zlasti na časnikarje, sledeče besede: „Zavedajoč se prvenstvene važnosti svojega dela in njegovih nepreračunljivih posledic ne sme časnikar nikdar prekoračiti mej svojih informacij in svojega delokroga. Katoliški časnikar mora razumeti, da obstoji neko posebno nevarno področje: in v tem trenutku mislim na vmešavanje v upravne zadeve Cerkve. Kdorkoli se postavlja za kritika in za sodnika hierarhije, stopa na področje, ki mu je tuje, in se loteva vprašanj, ki presegajo njegovo kompetenco (pristojnost).“

DON KAMILO

STARI TRMOGLAVEC

Stari Maguggia je vse življenje pripadal k socialistični stranki in sicer k tistemu delu, ki si želijo smrt zato, da lahko odklonijo zakramente za umirajoče in odredijo v oporoko, da se pri pogrebu igra socialistična koračnica, vse to z namenom, da pokažejo svojemu dušnemu pastirju svoj prezir do vere in njenih predstavnikov.

Bilo je poleti 1944, ko je Maguggia nenadoma vstopil v župnijsko pisarno.

„Ponudili so mi župansko mesto, pa sem ga odklonil. Sedaj se hočejo fašisti maščevati tako, da mi bodo sina poslali v Nemčijo na obvezno delo. Mi lahko pomagate?“

Don Kamilo je pritrdil.

„Trenutek, don Kamilo, — je nadaljeval starec — vedite, da prosim pomoč od človeka Kamila, ki ga močno cenim, ne pa od duhovnika don Kamila, ki že zato, ker je duhovnik ne zasluži mojega spoštovanja.“

Don Kamilo je stisnil zobe in v srcu prosil Boga, naj mu da moč, da se obvlada.

„V redu,“ je odvrnil. „Kot človek bi bi vas sedaj z največjim veseljem s krepko brco postavil na cesto, toda kot duhovnik vam moram pomagati.“ In pri tem je ostalo.

„Vojna je minila in preteklo je nekaj let

Tedaj se je raznesla po vsej soseski vest, da ima stari Maguggia le še nekaj ur življenja pred seboj. Še isto popoldne so obvestili don Kamila, da želi Maguggia govoriti z njim.

Don Kamilo se je vrgel na kolo in kot blisk naglo pridrvel pred hišo starega socialista. Tam ga je prestregel Maguggiev sin in mu šepnil: „Don Kamilo, stari ne želi, da vstopite, temveč da govorite z njim skozi okno.“

Peljal ga je nato k odprtemu oknu, skozi katero je bilo videti posteljo starega Maguggia.

„Prisegel sem, da nikdar noben duhovnik ne bo prestopil praga moje hiše, zato ne smete biti užaljeni, če isto zahtevam tudi od vas.“

Don Kamilo bi najraje takoj odšel, toda se je premagal in obstal.

„Poslušajte, don Kamilo, ali vam smem govoriti kot človeku in ne kot duhovniku?“

„Govorite brez strahu!“

„Rad bi umrl, ne da bi mi vest težil kak dolg. Poklical sem vas, da se vam zahvalim, kar ste tistikrat storili za mojega sina.“

„Jaz nimam pri tem nobenih zaslug,“ je bil don Kamilo skromen. „Če se je vaš sin rešil, gre zahvala Bogu in ne meni.“

„Don Kamilo, pustimo politiko pri miru!“ je postal stari Maguggia spet trmoglav. „Pustite me v miru umreti.“

„Umrli boste v miru le, če umrjete v milosti božji,“ je zaskrbljeno poučeval župnik. „Res vas ne razumem: zakaj ste tako trdi do samega sebe, ko ste bili vendar vedno tako plemeniti s svojim bližnjim?“

Stari socialist je zmajal z glavo.

„Kaj vam mar, kako bom jaz umrl. Seveda, kot duhovnika vas razumem, da ne želite, da me le civilno pokopljejo. Zato sem takole odločil: kot socialist odklanjam zakramente za umirajoče, toda ker dolgujem hvaležnost tudi vam, naj me po smrti cerkveno pokopljejo.“

„Maguggia, mislite na pekel, ki vas čaka, če se ne spreobrnete,“ je rotil don Kamilo še naprej.

„Zaman me prepričujete,“ je vztrajal stari Maguggia v svoji nespokojenosti. „Ne bom se spovedal, da ne bodo ljudje trdili, da sem zgubil pogum v trenutku smrti, potem ko sem vse življenje odklanjal duhovnike in njih blagoslove. Ne! Raje grem v pekel, kot da bi se dejalo o meni, da sem postal nezvest svojim načelom.“

*

Ne da bi kaj opravil, se je don Kamilo praznih rok vrnil domov. Zatekel se je naravnost h Kristusu in se mu potožil.

„Gospod, le kako je mogoče, da se bo pogubil Maguggia, ki je v življenju storil toliko dobrega, in to radi neumnega ponosa, da se ne sme obtožiti duhovniku, če hoče ostati dober socialist.“

„Don Kamilo,“ ga je z globokim vzdihom poučil Kristus, „vse je mogoče, kadar prevladajo politične strasti. V vojni more človek odpustiti sočloveku, ki mu je malo prej skušal vzeti življenje in deli z njim zadnji košček kruha, ki je preostal, toda v politični borbi človek sovraži svojega nasprotnika tako zelo, da je zmožen oče ubiti sina in sin očeta radi ene same besede.“

„Gospod, če stoji zapisano, da bo umrl Maguggia kot pes, je brezplodno še kaj siliti vanj. Naj se zgodi volja božja!“

„Don Kamilo, ne delaj iz Maguggi-eve smrti političnega problema,“ ga je Kristus ostro pokaral.

*

Dva dni nato se je bliskoma raznesla novica, da so starega Maguggia odpeljali v bolnišnico, kjer so ga operirali in mu rešili življenje. Ni minil še mesec od tega, pa je že stal spet trmoglav socialist na župnijskem pragu.

„Sedaj sem zdrav,“ je začel Maguggia, „in nihče mi ne bo mogel očitati, da se hočem spovedati iz strahu pred smrtjo. Toda ker vem, da mora biti človek hvaležen, se hočem tudi jaz nebeškemu Očetu zahvaliti in to na način, kot to delajo vsi resnični kristjani. Don Kamilo, dajte mi sv. obhajilo! Toda ker gre za zadevo, ki zanima samo mene in nebeškega Očeta, ne pa moje in vaše stranke, upam, da ne boste za to priliko sklicali vseh klerikalcev od blizu in daleč in da me ne boste ob vходу v cerkev pozdravili z godbo in zastavicami.“

„Soglašam,“ je pritrdil don Kamilo. „Jutri ob petih zjutraj bodite tukaj. Navzoč bo samo šef moje stranke.“

Ko je Maguggia zadovoljen odšel, je Kristus vprašal don Kamila, kdo je šef njegove stranke.

„I, kdo drugi kot ti!“ se je gromko zasmel župnik.

„Spet prihajaš na politično polje,“ se je rahlo nasmehnil Kristus. „In v bodoče, dvakrat premisli, preden rečeš, da je božja volja, da pošten človek umrje kot pes.“

„Ah, tega si pa ne jemlji k srcu,“ je miril don Kamilo, — „saj veš, koliko stvari rečemo, ne da bi jih resno vzeli.“

NOVE KNJIGE

DVE KNJIGI SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE

Neki argentinski zdravnici sem pokazal številko Meddobja z reprodukcijo Goršetovih del. Dal sem ji par pojasnil o naslovu revije in vsebini. Ko je knjigo prelistala, je rekla: Ne razumem jezika, sedeč po opremi, reprodukcijah kiparjevih del in značilnem naslovu, imam vtis, da to publikacijo izdajajo ljudje z visoko kulturo.

Lepo priznanje — in mislim, da ni samo prazen poklon, saj Kulturna akcija s svojimi deli stremi za višjo kulturo in nas poskuša ohraniti v taktu s sodobnim kulturnim stremljenjem.

To dokazujeta na svoj način tudi zadnji njeni knjigi: Zorko Simčič: Človek na obeh straneh stene in France Papež: Osnovno govorjenje.

Simčičevo delo je psihološka novela o problemu begunca, ki ga je tok velikih dogodkov sveta pahnil v vrtince življenja, ki ga njegova moč ni mogla nadvladati in je tako ostal razdeljen v svoji duši med domom in tujino, med ženo in ljubimko, med idealom in realnostjo, med sanjami in stvarnostjo — in ga je pisatelj tam tudi pustil, ko se mu ob koncu zmučen zgrudi ob železni ograji železniškega nadvoza, odkoder je pot nazaj, preko in navzdol — železniški tir mu pa kaže pot še v drugo smer, kamor motno želijo njegove misli.

Zunanje dejarje novele je skrčeno na malo ur, v mislih, asociacijah in spominih pa predstavi pisatelj vse junakovo življenje. Pri tem občudujemo že znane odlike Simčičevega peresa: vživetje v okolico, naj bo Maribor, Ljubljana, Trst ali Buenos Aires; nadalje velik opazovalni dar za zunanje pojave in psihološke podrobnosti in hkrati spreten izraz in oblikovalno moč. Jezik je sočen in živ, tu in tam zadehti po

Brdih (če ne bo pisatelj ugovarjal), mislim, da bi se dal lepo prevesti v španščino.

Velik pisatelj je videc in prerok, čeprav učitelj. Morda bo kdo očital Simčiču, da je psihološki fotograf, ki lovi v lečo svoje duše begotne sence sodobnikov — če ni morda ta „Človek na obeh straneh stene“ simbol človeka meddobja, ki se nemirno premetava na grmadi svojih spominov kot gad na žerjavici in ne najde realne poti v bodočnost. Ne more — pol njegovega življenja ali bolje: njega samega je na drugi strani stene. Pa ta polovica ni žena, ki se je oglasila in prihaja v Argentino. Ko bi mesto ženinega pisma prišlo sporočilo od bogatega trgovca iz Misiones: Pridi, rabimo dobro uradniško moč, pa bi mu na pot stopila Katja, — bi se novela prav tako lahko razvijala po isti poti. V tem je njena slabost. Omahovanje med medlo silhueto žene in problematično Katjo.

V sovjetskem filmu Edeninštirideseti je boljševiška partizanka s strelom neusmiljeno žrtvovala svojega belega kadeta na oltar zvestobe KP — Katja ima crokavičeno roko, ne pritisne na samokres, si misli: Trpi brez miru...

Ker je knjiga idejno sporna, je zanimiva in pri ponovnem branju človek z večjim užitkom bere skoraj brezhiben slovenski tisk tu na dnu sveta.

Ovitek Milana Volovška nam z malo potezami kruto prikaže razdeljenega in neodločnega moža.

Upam, da se Simčič spusti še v nove globine človeške duše.

*

Druga knjiga je pesniška zbirka Franceta Papeža: Osnovno govorjenje.

V lični knjižici, okrašeni z linorezi v sodobnem slovu abstraktne umetnosti, ki jih je pesnik sam narisal, je zbranih petindvajset pesmi filozofične lirike, s katerimi skuša avtor ob premišljevanju

o Stvareh, Ljudeh in Času prodreti v porečemo, da je velik pesnik. Zato moral napisati dosti takih verzov:

petje in razumevanje — zdaj in prej — upor in stalno vračanje — eno samo veliko ponavljanje in začetek.

Ker so pesmi filozofične, miselne, jih bo treba večkrat prebrati, se ob njih ustaviti in potem bomo našli v njih marsikaj lepega, ki postane polagoma last naših duš, če bodo mogle slediti pesniku v njegovem globinskem razmišljanju, ali kakor pravi on:

ko odhajam še bolj osamljen
in v večji nevarnosti preko nepoznanih
krajev
v druga mesta, v novo trgovanje in
nemir.

Vse pesmi so pisane v prostih stihih, zato je pesnik deloma svobodnejši v oblikovanju, pa je po drugi strani bolj vezan v tehtanju izrazov, da ne postane pesem proza ali pa neke vrste ritmična filozofija. Če se bomo na Papeževe pesmi tako privadili kot smo se na pesmi v prozi Rabindranata Tagoreja —

Kadar pa odpade suh list od platane, se zdrzne duša, samo za trenotek, ob misli na jesen, na čas in na konec.

Večkrat je pesnik v nevarnosti, da ga prekrije senca filozofa „ob pravem, zavestnem razmišljanju“, vendar se še hitro reši, ko pravi, da je „v steblih še gotovost za cvetenje in vero“.

Škoda, da je knjižica izšla brez vsakega primernega uvoda, ki bi lahko z nekaj stavki pomagal pri razumevanju pesmi, ki niso vedno razvidne. Sicer se sme reči o neki sliki, da je lepa, čeprav ne vemo, kaj pomeni in bi isto lahko trdili o pesmi, vendar to ne velja za pesem, ki je bolj misel kot podoba. Seveda bo marsikaj mogel vsak sam izluščiti, saj je dosti verzov kot so ti-le: Dnevi hite — naglo ladjevje — preko
teh krajev,

preko nemirnega in lačnega morja,
ki zakriva nesmrtnost daljnih glasov in
tišine.

Slavko Srebrnič

JUTRI BO LEPŠE

Skoz veje, od sna težke, ki so prsti vil,
prihaja počasi mesec k meni, ubogemu.
Preteklosti ni.

„Zdaj končno lepo bo,“ pravim.

Moj zvok se prikrade k oknom, ki čujejo;
skrivaj — da mu črnogledci kril ne polomijo.
Oči vseh poslopjij vriskaje v tihih zarji.

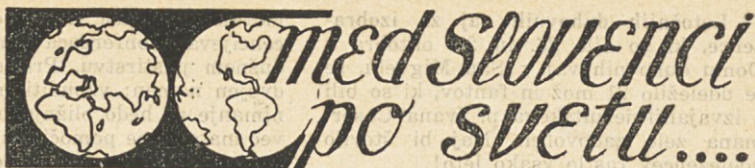
Dà, jutri bo lepše!

Jezus je smrt ubil!

Odtlej skoz temino luč potuje k čuječim slepcem.

Drugi pa spijo; zdavnaj so vse dognali,

Vladimir Kos, SJ, Japonska

Med Slovenci po svetu....

ARGENTINA

Stiridesetletnice smrti dr. Janeza Evangelista Kreka so se spomnili Slovenci s področja Vel. Buenos Airesa 13. oktobra v cerkveni dvorani v Ciudadeli. Glavni govornik je bil dr. Vinko Brumen, ki je poleg prof. Ivana Dolenca najboljši poznavalec Krekovega dela. Imel je izredno lep govor, v katerem je podal Krekove življenjske podatke, ga prikazal kot vzgojitelja naroda, ter socialnega in gospodarskega delavca, govoril o njemu kot politiku, se dotaknil tudi njegovih napak in neuspehov, poudaril njegove vrline in veličino ter razložil, čemu ga častimo. Za njim je zelo zanimivo govoril o dr. Kreku tudi g. Ruda Jurčec. Zborovanje je v imenu poverjenišтва Slovenske ljudske stranke vodil g. Miloš Staré. Z dvema recitacijama „Naša beseda“ in „Slovenec Čehu“ pa je sodeloval g. Tine Kovačič.

Misijonsko nedeljo so Slovenci iz Vel. Buenos Airesa proslavili z misijonsko igró „Kdo bo plačal?“, ki so jo na izredno mikaven način odigrali člani Slovenske misijonske zveze 20. oktobra na farnem odru v Ciudadeli. Pred igró pa je bila ura molitve za misijone v ciudadelski cerkvi, ki jo je vodil preč. g. misijonar Ladislav Lenček CM. Žal je bila udeležba bolj majhna, kar gotovo ni zdrav pojav, kajti zanimanje za misijone je nedvomno eno izmed meril verske gorečnosti v fari, škofiji in narodu.

Zelo slovesno pa so Slovenci obhajali letošnji praznik Kristusa Kralja. Najprej so se zbrali k sv. maši v zavodu sv. Rože, ki jo je opravil preč. g. direktor Anton Orehar. V pridigi je razložil, da je Kristus naš kralj zlasti zato, ker nas je odrešil. Opozoril je na dolžnosti, ki iz tega dejstva za nas izvirajo

in pozval navzoče, naj bodo vedno s Kristusom in ga tudi drugim posredujejo. Med mašo je pel pevski zbor „Gallus“. Sledila je globoka in pretresljiva drama Diega Fabbrija „Preiskava“. Gledalo jo je petsto naših rojakov, ki jih je izredno prevzela. Igró je prevedel dr. Branko Rozman, režiral Nikolaj Jelččnik, izvajali pa so jo štirje člani Gledališkega odseka Slovenske kulturne akcije. Proslavo praznika in igró samo pa je pripravila Slovenska katoliška akcija. Drama prikazuje tri osebe, ki si iščejo novo pot v življenju. Dolžijo Boga, da je kriv njihove nesreče, ker jih je prineljal v napačne poklice. Duhovnik Sergij bi se rad vrnil v svet, poročeni Renat bi rad postal duhovnik, njegova žena Angela pa si želi moža ponovno osvojiti. Vsi trije so se svojemu poslanstvu izneverili, vsi trije bi se radi dosedanjega otresli. Toda, ker iščejo vzroka za svoj križev pot v drugih, ne v sebi, ne najdejo rešnje poti. Ob odločilni življenjski uri jim potem svetniški vikar božjepotne cerkve pokaže pravo pot: poslušajo naj vest in se zavejo pravne odgovornosti, ki jo imajo do sebe, bližnjega in Boga. Drama se zaključí s temi vzvišenimi in pomenljivimi besedami: „Kadar Ga vsi skupaj kličemo — vsak zase — vsak za lastno rešitev — za rešitev drugih... — in On pride — tedaj, glejte, je čudež: vezi se spet vpostavijo... kraljestvo se oblikuje... kraljestvo vseh enakih... Vidim ta novi svet, kako se oblikuje, in čutim, da ga že lahko začnemo uresničevati mi tukaj, ko kličemo Njegovo navzočnost.“ — Uspela drama je našla v občinstvu mnogo priznanja. Naslednjo soboto je bila v isti dvorani še enkrat predvajana za vse, ki se je prvič niso mogli udeležiti ali so jo želeli še enkrat videti.

Letošnjih duhovnih vaj za izobražence, ki so bile 26. in 27. oktobra v Domu duhovnih vaj v San Miguelu, se je udeležilo 21 moških fantov, ki so bili z izvajanjem jezuitskega p. Ivana Casermana zelo zadovoljni. Naj bi število udeležencev rastlo vsako leto!

Molitve za rajne je na praznik Vseh svetnikov kot pretekla leta opravil v Jugoslovanski grobnici na pokopališču Čakarita v Buenos Airesu preč. g. direktor Anton Orehar, pridigal pa je g. dr. Alojzij Stare.

27. septembra je postala „Slovenska hiša“ v Buenos Airesu dokončno slovenska last. Tedaj je preč. g. direktor Anton Orehar plačal zadnji obrok. Sicer je bilo potrebno za ta zadnji obrok najeti nekaj posojila, toda kot vse kaže, bo to posojilo do konca leta že vrnjeno. Kar je sedaj najbolj potrebno, je dokončna dvorana. Upajmo, da bo tudi ta kmalu postala resničnost. Zaupamo v naše pridne ljudi, ki so v kratkem času res veliko darovali. Plačati je bilo treba zemljišče, ki je stalo 280.000 pesov, poleg tega pa še začasno zgrajene prostore, ki so postali potrebni, ko so nam lani odpovedali hišo pri sv. Juliji na Victor Martínez 50. Ti stroški so znesli 120.000. Kljub vsemu je ostalo na dan plačila le 38.000 pesov dolga, kar je lepo spričevalo za slovensko skupnost v Buenos Airesu in siguren porok, da bo mogoče tudi nadaljne načrte v bližnji bodočnosti uspešno izvesti.

Mesec oktober je v Argentini že spomladanski mesec. Sicer je dostikrat muhast, prinaša dež in mraz, toda na splošno je že mogoče pripraviti prireditve na prostem. Slovenci v Vel. Buenos Airesu so to dejansko pridno izrabili. Kar tri nedelje za povrstjo so bile družabne prireditve in vse so dobro uspele — znamenje, da naši ljudje radi skupaj pridejo in se v veseli družbi razvedrijo.

Začela je Slovenska Vincencijeva konferenca. 6. oktobra je priredila v „Slovenski hiši“ svoj I. dobrodelni dan. Kajti tudi slovenska skupnost ima mnogo takih, ki si radi bolezn, nesreče ali slabih gospodarskih razmer sami ne

morejo pomagati. Zanje lepo skrbi Vincencijeva konferenca pri slovenskem dušnem pastirstvu. Prireditve je imela dvojen namen: vzbuditi med rojaki zanimanje za bedo bližnjega in zbrati čim več materialne pomoči, kajti redna sredstva še daleč ne zadoščajo. Dopoldne je opravil preč. g. direktor Anton Orehar sv. mašo za dobrotnike in podpirance Slovenske Vincencijeve konference in imel ob tej priliki priložnostni govor. Med sv. mašo je pel naš pevski zbor „Gallus“, ki se je že poslužil harmonija, ki ga je nedavno dobila kapela. Po sv. maši so mnogi rojaki kar ostali na prireditvenem prostoru in počakali popoldanske prireditve. Na odru pred kapelo so nastopili otroci iz slovenskih tečajev v San Justu, Capitalu (arg. prestolnica), Slovenski vasi v Lanusu, Villi Tesey, Moronu in Ramos Mejii. Njih nastop je zelo ugajal, kar je seveda v prvi vrsti zasluga našega neumornega in požrtvovalnega učiteljskega zbora. Nato se je zabava nadaljevala, kljub polivku, ki je presenetil večstoglavo občinstvo. Dekleta dijaškega odseka Slovenske dekleške organizacije so med tem prodajale srečke srečolova, ki so ga same skrbno pripravile. Nekaj izrednega je bilo tudi številno pecivo, ki so ga prispevale gospé in dekleta iz vsega Buenos Airesa. Med njimi jih je bilo zelo mnogo, ki so prišle v Argentino že pred drugo svetovno vojsko. Tako je I. dobrodelni dan v polni meri uspel in ga bo kazalo vsako leto ponoviti.

Naslednjo nedeljo, 13. oktobra, je bilo pa živahno v Slovenski vasi v Lanusu, kjer so fantje in dekleta vabili na svojo peto tradicionalno športno in družabno prireditve. Dopoldne so se udeležili mladinske sv. maše v začasni kapeli, ki jo oskrbujejo slovenski lazaristi, popoldne pa so bili razni športni nastopi. V nogometu je zmagalo moštvo Mladinske doma nad Lanusom z 2:0, „Naš dom“ iz San Justa pa je premagal moštvo Slov. fantovske zveze iz Morona z 2:0 (15:13, 15:12). Tekmovanja otrok je pripravila gdč. Zdenka Virant, telovadni nastop deklet pa ga. Ema Blejčeva.

Vmes in po nastopih se je razvijala ob izredno lepem vremenu prosta zabava s srečolovom, ki je trajala vse do zatona sonca in zadovoljila vse.

Slovenski dom v San Justu je 20. oktobra praznoval prvo obletnico otvoritve. V ta namen je povabil novega moronskega škofa iz Morona mons. Miguela Raspantija, da je prišel darovat sv. mašo v San Justo. Nato so ga Slovenci slovesno sprejeli v Domu in mu zapeli več pesmi pod vodstvom g. Štefana Drenška. G. škof, ki Slovence zelo ceni, je v svojem nagovoru poudaril našo

zvestobo do verskih načel in izrazil željo, da bi ostali versko trdni tudi vnaprej. Sprejemu je sledila prisrčna akademija otrok slovenske šole iz San Justa pod večšo roko gđč. Angelece Klanšek. Popoldne so odigrali člani Doma zelo napeto igro v odbojki z Ukrajinci in jo dobili z 2:1. Igrali so na moderno preurejenem igrišču, ki je vse pokrito s ploščicami in bo odlično služilo tudi za druge vrste nastopov. Med igro se je prostrano igrišče popolnoma napolnilo in dobra volja je potem družila Slovence pozno v noč.

Slovenska Katoliška akcija razpisuje NAGRADNI NATEČAJ ZA ODRSKA DELA

1. Za tekmovanje pridejo v poštev izvirna, še ne objavljena ali izvajana slovenska odrska dela, katerih izvedba bi bila primerna na praznik Kristusa Kralja in ob podobnih priložnostih.

2. Kdor se natečaja udeleži, naj pošlje tipkan izvod dela na naslov: Slovenska Katoliška akcija, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires (Argentina), tako da dospe do nedelje Kristusa Kralja leta 1958.

3. Avtorjevo ime mora v rokopisu nadomeščati šifra. V priloženi zaprti kuverti je treba sporočiti piševo ime.

4. Pri oceni del bo odločala njih književna in odrska vrednost. Glede vsebine je edina smernica določilo t. 1), glede obsega pa je želja, da izvedba traja najmanj tri četrt ure.

5. V razsodišču so: prof. dr. Ignacij Lenček, prof. Alojzij Geržinič in prof. Karel Rakovec.

6. Odločitev razsodišča bo razglašena do 8. decembra 1958. Tedaj šele se odpro kuverte z imeni avtorjev.

7. Prva nagrada znaša 2.500 argentinskih pesov (\$ 2.500), druga 1500 pesov (\$ 1.500). Razsodišče ima pravico, da nobenemu delu ne prisodi nagrade, ali pa podeli samo eno od nagrad, ali določi delitev obeh nagrad med dve deli.

8. Pravica za prvo izvedbo nagrajenih del pripade Slovenski Katoliški akciji.

Buenos Aires, na praznik Kristusa Kralja, 27. oktobra 1957.

Pogovori o Bogu v Moskvi

Letos je bil v Moskvi velik mednarodni kongres mladine za mir. Vlada v Moskvi je storila vse, da bi olajšala potovanje v Moskvo in pokazala mladini, da je širokogrudna. Tako so prišle zlasti iz Amerike in Anglije delegacije, ki niso bile samo komunistične — in med njimi je bilo nekaj takih, ki so šli v Moskvo s posebnim namenom, da bi mogli opraviti svojo posebno nalogo. Tako je iz Londona potovala tja dijakinja, ki je hotela izvesti med moskovskim prebivalstvom posebno anketo: vprašati je hotela ljudi: „Ali verujete v Boga?“ Dijakinja je absolvirala ruski institut v Oxfordu in je bila torej zelo podkovana v poznavanju tudi ostalih ruskih zadev. Kmalu po svojem prihodu v Moskvo je šla med ljudi in svoje vtise popisuje tako-le:

„...Ali verujete v Boga, sem vpraševala ljudi po ulicah, trgih, parkih in menim, da sem se s tem vprašanjem obrnila na več ko šest sto oseb. Sicer so ljudje takoj mogli opaziti, da sem tujka, vendar so mi odgovarjali, dasi kratko in bežno. Včasih se je zbralo okoli mene nad sto oseb in govorili smo o tem tudi do pet ur. Vse svoje razgovore z meščani, dijaki, intelektualci in delavci bi mogla posneti v izjavo, ki mi jo je dal delavec, ki je rekel, da je „ateist“: „Vsak Rus, pa naj bo te ali one filozofske smeri ali naziranja, govori vedno in povsod rad o tem vprašanju: Ali je Bog?“

Začelo se je tako, da se je okoli mene zbrala množica ljudi, ki so me vpraševali, ali imamo v Angliji šole za ruski jezik, ali predvajajo pri nas ruske filme, kaj menijo v Angliji o ruski lite-

raturi, ali ima predsednik vlade Mac-Millan svoj časopis in če ga nima, katerega bere. Naenkrat se je utrgalo iz množice vprašanje, ki mi ga je zastavil dijak: „Ali verujete v Boga?“ Moj angleški tovariš ob meni je rekel, da ne veruje, jaz sem rekla, da verujem, nakar sem vprašala dijaka, ali on veruje v Boga in je odgovoril, da ne veruje. Moj angleški tovariš mu je odgovoril: „Čisto prav imate, takšno naj bo stališče človeka v dvajsetem stoletju.“ Jaz sem dijaku prevedla odgovor mojega tovariša in dodala, da je to pač stališče 19. stoletja, ne pa našega. Ljudje so se razvneli in klicali: „Pravilno, pravilno, djevuška.“ Dijak se je obrnil k meni in me vprašal, kako to mislim. Začela sem obširneje razlagati v rusčini, da je bil ateizem lahko stališče v optimističnem 19. stoletju, toda naš čas ima druge zahteve. Poslušalci so se začeli razvneti in vzklikali: „Pravilno, pravilno.“ Zlasti starejše osebe so bile tega mnenja, mlajši pa so tiho poslušali. Dijak me je spet vprašal, ali je v Angliji mnogo mladih ljudi, ki verujejo v Boga. Odgovorila sem mu, da jih je mnogo, ki ne verujejo, vendar pa je zelo mnogo gibanj in pokretov, ki skrbе za krščansko vzgojo in za širjenje krščanske kulture. Med delavci v teh gibanjih je mnogo dijakov in tudi delavcev. Ljudje so začeli v zboru govoriti: „Tako je prav, tako je prav.“

Opogumila sem se in vprašala: „In kako je pri vas s krščanstvom? Koliko ljudi je krščanske vere?“

Prva se je oglasila žena in rekla: „Vsi.“

„Mogoče jih je 40%,“ je odgovoril

mladenič na drugi strani.

Nekdo drug je pritegnil: „Tega ni mogoče povedati. Vendar je gotovo, da jih je zelo mnogo.“

„Ni jih; mi ne verujemo v Boga,“ je odgovorila ena oseba.

Ko smo govorili v množici, nikdar nisem načela razgovora o Bogu jaz, ampak je vprašanje vedno prišlo iz množice. Naslednji dan sem odšla iz hotela s prijateljico obiskat bližnjo cerkev. Ko sva sedeli v vozilu, sva vpraševali spovednika, da nam pove, kje je bližnja cerkev. Ko sva vpraševali, se je oglasil mož v najini bližini in vprašal, zakaj vprašujete za cerkev in ne za kako tovarno. Odgovorili sva, da naju tovarne gotovo tudi zanimajo, vendar želiva sedaj obiskati najbližjo cerkev. Spet se je oglasil spovednik in nama povedal, kje je cerkev. Zaključil je svoje pojasnilo z besedami: „Videle boste, da je cerkev res zelo lepa in resnično je zelo lepo, da se zanimате za cerkve.“

Razgovor se je med tem že raztegnil še na druge ljudi v vozilu. Kmalu so se vsi zapletli v takšno razpravljanje o tem, ali je prav ali ne, da greva gledat cerkve, da so pozabili povedati, kje morava izstopiti. Spovednik je žalosten vzkliznil: „Oh škoda, smo že mimo, toda so še druge lepe cerkve; po treh postankih boste našli tudi zelo lepo cerkev. Najprej si oglejte to, potem se pa z drugim vozilom obrnete v nasprotno smer in si ogledate še ono cerkev.“

Ko sva izstopili, se nama je približal mladenič, ki je rekel, da je marksist, a ga je debata v vozilu tako razvnela, da je moral za nama, da bi nadaljeval razgovor. Ko smo šli proti cerkvi, smo se razgovarjali o posmrtnem življenju. V cerkvi je bilo ravno pogrebno opravilo. Petje je bilo čudovito in v cerkvi je bilo mnogo vernikov. Marksist je prišel kmalu k meni in rekel: „Res lepo;

ko pridete v cerkev tako proti svoji volji, začnete takoj verovati v Boga.“

Na nesrečo je žena ob krsti začela tarnati in na glas jokati in mož je pobegnil iz cerkve. Ko sva prišli za njim, sva hoteli nadaljevati razgovor o veri, toda verjetno je imel za ta dan dovolj in hotel je govoriti o politiki. Bil je dobro podkovan, zlasti v statistiki in ekonomiji; bil je slušatelj ekonomske šole.

V sklopu Kremlja so bile tri cerkve odprte za obisk. Vse tri so muzeji. Še pred nekaj leti so bile vse zaprte, sedaj jih pa počasi obnavljajo in odpirajo kot muzeje. Sicer cerkve ne služijo več bogoslužju, toda opazila sem, kako neverjetno visoko je bilo število ljudi, ki so se križali pred kipi in slikami verske vsebine ali pa pred bivšimi oltarji. Že ob vstopu v „muzej“, se je večina ljudi pokrižala. Med ljudmi v cerkvi Marijinega oznanjenja sem opazila starca, ki je pripeljal vnukinjo in ji navdušeno razlagal ikone in freske. Šla sem k njemu in pripomnila, da je vse to silno lepo.

„Da,“ je odgovoril, „vse je silno lepo. Vse to je tako lepo in popolno, ker ni takšno, kot je ta nova socialna umetnost. Vse to je popolno, ker sloni na veri v Boga.“ Govorila sva še nekaj minut in dodala sem, da se zdi, da svetniki na stenah izgledajo tako, kakor da bi pričakovali, kdaj se bo cerkev spet vrnila svoji stari nalogi. Pristopil je mlajši mož in starček je menil, da je gotovo kdo od uradnih osebnosti in je takoj spremenil vsebino razgovora. Začel je pripovedovati spomine iz mladosti in navajal, kako so ga starši vodili sem pred te slike in ga učili moliti; seveda se je vse to dogajalo zato, ker so tedaj vsi ljudje verovali v Boga. „Toda danes vemo, da je vse to nesmisel,“ je rekel. Nisem se takoj zavedla, da je to govoril zaradi mladeniča v naši

družbi, ko je nadaljeval: „Danes nas uče, da je človek mrtev, kadar je mrtev; nič ni onstran. Sedaj pa poglejte na to sliko nad nami,“ in pokazal je na sliko o Poslednji sodbi. „Vidite, vsi dobri ljudje gredo v nebesa in vsi slabi ljudje so pahnjeni v pekel.“ Pogledal je name in se mi nasmehnil. „In sedaj poglejte te slike,“ je stari oče šel naprej in nam razlagal svete podobe iz Jezusovega življenja in delovanja. Mladenič je vprašal, zakaj je Jezus toliko star, ko prejemata sveti krst, kajti navadno krste otroke. Starec mu je odgovoril: „Kristus je bil krščen, ko je bil trideset let star.“ „Ah tako,“ je odgovoril mladenič, „nikdar nisem tega slišal.“

Med tem se je še več ljudi zbralo okoli starega moža, da bi slišali njegovo razlago. Ko so mene slišali, da nisem Rusinja, so me začeli vpraševati, kakšno cerkev imamo v Angliji in ali zahaja tam mnogo ljudi v cerkev. Odgovorila sem jim, da imamo mi in oni v Rusiji iste zakramente in iste temeljne dogme. Bili so navdušeni, ko sem jim pripovedovala, da imamo sedaj tudi na zahodu obrede velikonočnega tedna skoraj tako kakor oni v Rusiji. Nekdo se je oglasil in rekel: „Vse vere so enake; kakšna more biti razlika med muslimanstvom in krščanstvom? Vse so enako mračne in abstraktne.“ Morala sem hitro razlagati, zakaj ravno krščanstvo ni nič abstraktnega in kmalu je bila že lepa množica ljudi okoli mene, ko sem bila v največjem zaletu pojasnjevanja. Vsi so bili resni, nikdo me ni prekinil, še manj, da bi se mi kdo pomilovalno nasmehnil.

Vse se je končalo, ko se je prerinil do nas mladenič s fotografsko kamero in beležko v roki. Vprašal me je, kdo sem. Popisal je moje podatke in spet izginil. Priznam, da mi ni bilo ravno prijetno. Ljudje so nehali govoriti o veri

in so vpraševali o splošnih zadevah v Angliji. Tako smo se pogovarjali več ko dve uri in ko sem odhajala, se je ponavljalo, kakor vedno: „Uboga dekle, uboga dekle, to smo vas utrudili. Kako smo vas zmučili z vprašanji, zakaj verujete v Boga in zakaj je posmrtno življenje...“ Še za menoj so klicali: „Hvala, hvala.“

Vsi ti vtisi so vredni samo po svoji splošnosti. Tudi ne vem, ali morem dati temu res ves poudarek; vendar je eno gotovo: v Rusiji je vprašanje o Bogu v središču vsega zanimanja in vera še vedno silno zaposluje ruskega človeka. Ko sem pozneje govorila o tem še s slušatelji bogoslovnih šol, sem opazila, da mnogi niso bili nezadovoljni, ko sem jim razlagala, da sem katolininja. Sicer so bili poini teorij leninizma, vendar je v vsem bilo več zanimanja za vsebino razgovorov kot pa samo za debato o tem, kdo ima prav. Vsekakor je njih zanimanje presegalo običajno vljudnost za nazore človeka, ki je gost v hiši.

Nekega popoldneva sem potovala v avtobusu z ruskim znancem, ki mi je bral pridige slavnega ruskega škofa v sedemnajstem stoletju in tisto staro ruščino sva oba prevajala v moderno ruščino. Kmalu je v avtobusu vse utihnilo in vsi ljudje so pozorno poslušali najino prevajanje. Dvomim, da bi se v Londonu še zgodilo kaj enakega, ako bi kdo začel na glas brati pridige Bossueta ali kakšnega podobnega avtorja in bi jih na glas prevajal v moderno angleščino.

R. J-c

0.7

IZ DOMOVINE

SLCVENIJA

V Prihovi pri Slovenskih Konjicah je obhajal 15. avgusta dolgoletni in še aktivni župnik Anton Kocjančič železno mašo, to je sedemdeset let mašništva. Dasi star že nad devetdeset let, visoka starost nič ne hromi njegove močne volje do življenja in ne ovira njegovoga prožnega duha. Rojen je bil na Lomu nad Tržičem 9. januarja 1864. V duhovnika ga je posvetil poznejši kardinal dr. Jakob Missia leta 1887. Najprej je dve leti deloval kot kaplan v Senožecah na Krasu in nato v Vodicach. Kot župnik je bil šest let v Gozdu pri Kranjski gori, zatem pa dvanajst let na Mirni na Dolenjskem. Tu si je moral vzeti radi boleznii štiri leta bolniškega dopusta. Nato je svoje dušnopastirsko delo nadaljeval na Štajerskem, najprej kot kaplan na Ponikvi v Slomškovi rojstni fari; zatem je bil dvanajst let župnik v hriboviti fari Jurklošter, od leta 1935 pa je župnik na Prihovi.

Zlata maša v št. Vidu na Vipavskem. Na Vipavskem, v sedanjem Podnanosu, kakor so to vas preimenovali brezverski nestrpneži nove Jugoslavije, je na praznik žalostne Matere božje obhajal zlati jubilej svojega duhovništva preč. g. župnik Ivan Kovač. Zlato mašo je določil v prenovljeni župnijski cerkvi ob velikanski udeležbi domačinov in tujih vernikov. Gospodu jubilanu je med sv.

mašo stalo ob strani nad 20 sobratov, slavnostni govor pa je imel mons. Albin Kjuder, delegat mons. Toroša.

Slavlje v Komnu. V Komnu na Krasu je obhajal srebrni jubilej svojega prihoda v tamkajšnjo župnijo č. g. Viktor Kos. Skromni in ponižni g. dekan se je sicer upiral vsakršni slovesnosti, vendar mu je verno ljudstvo v nedeljo, 22. septembra, hotelo izkazati na čimbolj slovesen način svojo hvaležnost. Za to priložnost so bili povabljeni vsi njegovi bivši kaplani v teku teh petindvajset let.. Povabilu so se odzvali čč. gg. dr. K. Humar iz Gorice, J. Žorž iz Mavhinj in V. Črnigoj iz Opatjega sela. Odsotni so bili č. g. Zaletel zaradi bolezni, g. M. Rener, ki je v Ameriki in g. Metlikovec, ki je bil isti dan umeščen za župnika v Šempetru.

Nesrečna smrt duhovnika. V Kojškem v jugoslovanskih Brdih se je pri delu v župni cerkvi smrtno ponesrečil tamkajšnji župnik č. g. Edo Ferjančič. Pri krasitvi cerkve za sv. birmo je padel z visoke lestve ter se ubil. Pokopali so ga pri Sv. Križu v Kojškem. Komunistično časopisje ga je slavilo kot ljudskega duhovnika, ker je za časa partizanstva z njimi simpatiziral. Zadnje čase je spregledal, kar mu je dobri Bog gotovo štel v dobro.

Novi šempeterski župnik. V nedeljo, 22. septembra, je prišel v Šempeter pri

Gorici novi župnik č. g. Albert Metlikovec. Tako je šempeterska župnija po dveh mesecih od smrti svojega župnika č. g. Berbuča dobila novega dušnega pastirja. Novi g. župnik prihaja s Cola pri Vipavi. Doma je iz Sosljana pri Devinu in kot italijanski državljani bi lahko deloval tostran meje, a iz ljubezni do duš je po priključitvi ostal v Jugoslaviji. Šempeterci so mu priredili veličasten sprejem. Pred cerkvijo je bil postavljen slavolok, cerkev pa je bila zelo praznično okinčana. Med sveto mašo je novi župnik z izbranimi besedami pozdravil svoje nove vernike.

SLOVENSKA KOROŠKA

Trikrat so letos koroški Slovenci obiskali Marijino božjo pot v Marijinem Celju na Gornjem štajerskem: 28. in 29. junija ob priliki „dneva sporazumevanja narodov“; 10. in 11. avgusta kot splošno romarska skupina ter 11. septembra „za dan Matere slovanskih narodov“. V celoti je letos promalo v Marijino Celje 3000 Slovencev. Največji skupini sta bili: skupina 720 primorskih Slovencev 29. in 30. julija in skupina 1.300 koroških Slovencev pod vodstvom svojega škofa 10. in 11. avgusta.

Zadnjo romarsko skupino je tvorila zlasti mladina, vočinoma absolventke obeh gospodinjskih šol v št. Rupertu in št. Jakobu. Bilo jih je za tri polne avtobuse. V sredo, 11. septembra, se je skupina že ob 5 zjutraj zbrala pri oltarju „Kraljice narodov“, kjer je maševal in pridigal g. Vinko Zaletel. Za isti dan je bila na programu slovenska akademija. Prireditve je bila napovedana za pol ene. Položaj pa je bil vse preje ko ugoden. Prav tiste dni je namreč gostovala v Marijinem Celju vaška skupina iz Gradišanske s pasijonsko igro. Tudi ni bilo posebno veliko romarjev. Toda zgodilo se je nepričakovano: velika dvorana se je napolnila, a ne s Slovenci, temveč z Avstrijci in Nemci. Ob navdušenem ploskanju je p. Beda, ki je upravitelj te slovite božjepotne cer-

kve, otvoril akademijo. Ob njegovi domači, topli in dovtipni besedi so se vsi ogreli. Sledila je akademija: angeli so rajali v nebeškem dvoru in proslavljali Marijo. Štirinajst Ziljank je v svojih slikovitih narodnih nošah rajalo ob narodnih pesmih in simbolično predvajalo: Tam, kjer teče bistra Zilja. Tudi Podjunke so simbolično predvajale: Oj, Podjuna, kako si lepa! Druga skupina je nastopila s cvetjem in rajanjem: Kaj ne bila bi vesela svojih pomladanskih dni... številni zbor deklet je pod vodstvom č. g. prof. Silva Miheliča prepeval narodne pesmi. Preč. g. župnik Kuchling pa je gostom razlagal vsebino pesmi in prizorov in s svojo šegavo in toplo besedo posređoval ljudem veselje in razumevanje. Najbolj pa je vse ljudi prevzelo simbolično podajanje „Angel Gospodov“. In zgodil se je skoro drugi čudež: ljudje so bili prevzeti, navdušeni, ginjeni. Jezika niso razumeli, pa so vendar vse razumeli, ker so razumeli dušo. Preč. g. Beda je bil tako navdušen, da se je ob koneu zahvalil in rekel, da to ni bilo igranje, ne teater, ampak življenje in doživetje. Vsi so razumeli, ker je bila to „govorica srca“. In g. Kuchling je moral pripomniti: „Tu smo bili doma, kajti kjer človeka razumejo, tam je doma.“ Ker je bilo pri prireditvi toliko ljudi, so pač mislili, da so Slovenci s tem dobro opravili. Toda p. Beda je dal pogum in predlagal, da naj zvečer ob 6 akademijo ponovijo. Zopet se je zgodilo, česar nihče ni pričakoval: dvorana je bila drugič polna! Zopet je začel akademijo p. Beda s svojim nagovorom in poudaril, da je ena največjih posebnosti in vrednosti tega leta, da so prvič v zgodovini romali Koroški Slovenci pod vodstvom svojega škofa uradno v Marijino Celje. Tudi pri drugi prireditvi so gostje hitro našli stik z igralci ter prireditvi z živim zanimanjem sledili. Največ pa je vredno, da so Slovenci v Marijinem Celju našli kristjane, dasi tuje, ki priznajo in spoštujejo to, kar je p. Beda označil kot božje darove: narodnost, jezik in kulturo.

V četrtek, 12. septembra je bila v cerkvi sv. Duha v Celovcu otvoritvena služba božja za dijake na novoustanovljeni slovenski državni gimnaziji. Udeležil se je tudi celokupni učiteljski zbor z ravnateljem dr. Joškom Tischlerjem, pa tudi precej staršev. Sv. mašo je daroval prelat dr. Rudolf Blüml, ki je tudi med sv. mašo govoril. Pokazal je, kako nas vsi predmeti, ne samo verouk, vodijo k Bogu, če znamo odkriti v stvarstvu smotnost, ki jasno govori o Bogu. Med sv. mašo je selski pevski zbor zapel nekaj zbornih pesmi, drugače so pa navdušeno peli dijaki sami.

Preteklo poletje je obiskal Avstrijo in Koroško preč. g. Kozina in preživel počitnice v Kortah. Na željo okoliških dušnih pastirjev je maševal nekajkrat tudi v vzhodnem obredu in sicer dvakrat v Kortah, enkrat na Obirskem, 8. septembra, na Malo Gospojnico, ko je bil shod v Železni Kapli, pri Mariji v Trnju, 15. septembra pa v Radišah. V Železni Kapli se je zbralo izredno veliko ljudstva, ki so prišli s posebno željo, da bi videli vzhodno mašo. Že prvi pridigar je v slovenščini in nemščini razložil, da je vzhodna maša prava katoliška maša, le obred je različen in jezik je staroslovenski, to je tisti, v katerem sta maševala sv. brata Ciril in Metod. Drugi pridigar, preč. g. Holmar pa je povedal, da je celo v Marijini baziliki v Maria-Zell bila ob priliki proslave osemstoletnice te slavne božje poti slovesna sv. maša na vzhodnem obredu v navzočnosti dekana kardinalskega zbora Evgenija Tisseranta. S tem je sv. stolica katoliški Avstriji, ki meji na železno zaveso, jasno dala vedeti, da mora obrniti svoje oči na Vzhod, stopiti ven iz svoje nacionalne ozkosrčnosti in biti slovanskemu življu naklonjena. Marija je Mati vseh kristjanov, tudi Slovanov. Marija je tista, ki nas vse družijo in ki bo izprosila sv. Cerkvi zedinjenje.

PRIMORSKE VESTI

Sv. Ivan v Trstu. V septembru so imeli v cerkvi dve zelo lepi in redki slo-

vesnosti. Dne 15. septembra je prejel sv. mašniško posvečenje č. p. Alojzij Sion, oblat Brezmadežne, po rodu Tržičan. Nedeljo pozneje, 22. septembra, pa je v isti župni cerkvi pel novomašnik svojo prvo sv. mašo. Mladi redovnik je namenjen v misijone in sicer odpotuje že koncem oktobra v Laos v Indokino.

Slovesna preobleka šolskih sester v Rimu. Dne 8. septembra so praznovale šolske sestre veliko slovesnost. V novi generalni hiši v ulici Farnesina je bila redovna preobleka šestih deklet, izmed katerih so tri iz Primorske. Naslednjega dne je pa sedem sester napravilo večne obljube. Vsa čast dekletom, ki so se v sedanjih zmaterializiranih časih odločile za tako vzvišen apostolat.

Sv. birma v Rupi pri Gorici. V nedeljo, 22. septembra, je bila v Rupi lepa slovesnost, ki je rupenska cerkev do sedaj ni še doživela. Do druge svetovne vojne je bila ta cerkev le podružnica mirenske župnije, od takrat naprej pa je postala samostojna župnija. Zato je bila to nedeljo prvič sv. birma v tej cerkvi. Gospodu nadškofu so šli domači fantje z motorji nasproti, nakar se je razvila procesija do domače cerkve. Gospod nadškof je lepo nagovoril vernike in jim obljubil, da se jih bo spomnil v Lurdu, kamor bo potoval naslednji dan. Po opravljeni sv. birmi je nadškof na trgu pred cerkvijo blagoslovil motorna vozila domačih fantov.

Shod Marijinih vrtcev na Opčinah. V ponedeljek, 30. septembra, so se zbrali otroci iz Trsta in tržaške okolice na skupno zborovanje ob začetku šole. Udeležili so se ga otroci, ki so vpisani v Marijin vrtec in ki obiskujejo nedeljski krščanski nauk. Kljub slabemu vremenu se je v openski cerkvi zbralo okrog 200 otrok. Po blagoslovu, med katerim je zbranim otrokom spregovoril openski č. g. dekan, so otroci odšli in dvorano Marijanišča, kjer je bil na vrsti dolg in pisan spored. Vsaka skupina je pokazala kaj zanimivega: deklamacije, petje, prizore in simbolične igre. Lep spored je zaključil zabavni film.

Ob priliki zlate maše škofa dr. Gregorija Rožmana je sv. oče poslal častiljivemu jubilarantu latinsko pismo sledeče vsebine:

Častitemu bratu Gregoriju Rožmanu, škofu ljubljanskemu:

Častiti brat, pozdrav in apostolski blagoslov.

Primerilo se je, kakor smo zvedeli, da obhajaš petdesetletnico svojega mašništva med grenkostjo pregnanstva in da ni mogoče ne Tvojim duhovnikom ne Tvojim vernikom spominjati se tega dogodka in Ti izraziti čustva svojih src. Zato hočemo pa Mi z besedami in voščili ublažiti Tvojo žalost in Ti ob tej priliki dokazati Našo naklonjenost in ljubezen.

Poučeni smo o nemalih zaslugah, ki si si jih nabral za Cerkev v Tvojih duhovskih letih. V Tvoji cvetoči dobi si svoje cerkvene službe z vso vestnostjo izvrševal, zlasti ko si poučeval cerkveno pravo na bogoslovni fakulteti v Ljubljani. Pred 28 leti si bil povzdignjen v škofovsko čast in si posvetil vse sile izvrševanju pastirske službe ljubljanski škofiji, dokler nisi kot pregnanec iz domovine prenesel vse svoje skrbi in prizadevanja v korist tako velikega števila beguncev.

Zato Ti, častiti brat, k Tvojemu svetu in pastirskemu delu čestitamo in istočasno Boga prosimo, da bi Ti naklonil obilo nadnaravnih darov in Te s svojimi tolažbami okreplil.

Kot poroštvo teh božjih darov in poseben dokaz Naše ljubezni naj Ti služi apostolski blagoslov, ki ga Tebi, častiti brat, in vsem onim, ki so Ti pri srečju, podelujemo z vso naklonjenostjo v Gospodu.

Dano v Rimu pri sv. Petru, dne 12. julija 1957 v devetnajstem letu Našega vladanja.

Pij XII.

Papeževa poslanica ob 50-letnici skavtskega gibanja. Skavti in njihovi voditelji so imeli ob prvi 50-letnici

PO SVETU

skavtskega gibanja letos od 1. do 12. avgusta v Sutton Parku na Angleškem svoje mednarodno zborovanje. Udeležilo se ga je 25.000 angleških skavtov in 5.000 skavtskih voditeljev 79. narodov iz vseh delov sveta. Sveti oče je poslal apostolskemu delegatu v Veliki Britaniji, mons. Gerardu Patriciju O'Hara, posebno poslanico, ki so jo prebrali 4. avgusta med pontifikalno mašo. Poslanica se glasi:

„Z veliko radostjo se vam pridružujemo s svojo besedo, ljubljeni katolički skavti, ki ste se s svojimi mladimi brati vsega sveta zbrali, da bi v Veliki Britaniji, domovini ustanovitelja skavtizma, praznovali petdesetletnico tega velikega gibanja.

Svet, v katerega boste kmalu stopili, je poln nadlog. Od ustanovitve vašega gibanja do danes je svet večkrat čutil bič vojske. Pa tudi danes še mnogo mladev vaše starosti v premnogih krajih trpi bedo in glad. Nevarni prepripi ne nehajo vznemirjati narodov. O da bi se mogli v tej zelenici miru — v krasnem kraju Sutton Parka — poglobiti v ideal, ki vas družijo in s srcem, polnim velikodušnosti in srčnosti, izrabiti čudovit nauk tega zborovanja!

Cenite v pravi meri ideal bratstva

med domovinami, jeziki in rodovi. Ta ideal vas namreč priganja, da se med seboj vedno bolj spoznavate, gojite iskreno, razumevajoče prijateljstvo in vas vedno navdušuje za tista nesebična uslužna dejanja, ki delajo čast skavtizmu. Naj bo vaše jubilejno zborovanje za narode, ki so vas poslali in vas opazujejo, vzor onega zvestega bratstva med ljudmi, ki ga morate širiti in katerega najzanesljivejši temelj je Bog, Oče, ki je v nebesih.

Pričajte, da ste zdrava in vesela mladina, zvesta idealu, ki si ga je izbrala. Vaš način življenja kleše značaj in utrjuje voljo, da se more ustaviti skušnjavam, ki jo hočejo pridobiti za slabo in so, žal, v nekaterih življenjskih okoljih tako pogostne. Svetu, ki tako popušča v nrvnosti in se tako lahkomišelnost vdaja udobnemu življenju, vaše zborovanje dokazuje, da ste vi mladina, ki je ponosna na postavo čistosti, notranje moči in plemenitosti. Ta postava je namreč odmev tiste nrvnosti, ki jo je Bog vklesal v človeško srce.

Kadar ste vabljeni k oltarju, da se zberete pred oltarjem k slovesnemu opravilu daritve svete maše, dvigajte, ljubljene sinovi, svoj ideal katoliških skavtov v višave zglada božjega Učenika, ki je prišel med nas zato, da bi služil in se žrtvoval. Goreče gojite v svojih dušah kreposti, da boste postali zavedni katoličani, ki se bodo dali voditi pastirjem in se zavedali svoje odgovornosti v javnem življenju. Imejte razumevanje za duhovne in tvarne potrebe človeštva. Bodite vedno pripravljene delati za resnico in pravico in mir. Prav to nalogo ima tudi Cerkev Jezusa Kristusa na tem svetu.“

Papežev nagovor ob sprejemu 450 vernikov barcelonske župnije San Medin v Barceloni. Ustanovljena je bila leta 1947. V desetih letih svojega obstoja je tako goreče in uspešno delovala, da je postala vzor verskega in socialnega življenja. Papež jim je govoril v kasteljanščini.

Cerkev Matere božje dobrega sveta
Slinovice pri Kostanjevici

„Na lastne oči ste mogli, ljubljene sinovi, verniki župnije San Medin v Barceloni, videti, da vedno večje množice iz vseh krajev sveta prihajajo v hišo skupnega očeta. Med njimi, kar je naravno, so zastopani vsi socialni sloji. Vendar moramo priznati, da nam skupine, kakršna je vaša, še ni bilo dano mnogokrat sprejeti. V njej so namreč vzgojeni zastopniki ponižne in preproste župnije, ki so morali sprejeti nase izredne žrtve in napore, da so uresničili svojo srčno željo.

Kajti župnija ni samó svetišče, duhovnik, ozemlje, določen del Gospodove črede, ki bi vse to izražala v bolj ali manj zgovornih številkah. Župnija je celica skrivnostnega telesa Kristusovega; je živo bitje s svojim lastnim dihanjem, s svojimi udi in svojim delovanjem, s svojo naravno rastjo in celo s svojimi problemi, svojimi potrebami, s svojimi

radostmi in svojimi posebnimi bridkostmi.

Zato vas gotovo ni treba prositi, da jo ljubite; saj če ljubite njo, ljubite sami sebe. Ne zadovoljite se prej, dokler se vam ne bo posrečilo, iz nje napraviti pristni vzor brez kake bolehave ali mrtve primesi, kjer vsi živé pristno krščansko življenje, ki se stalno razodeva v ljubezni do molitve in v spoštovanju do žrtev, v čisti mladosti in v pravno poštenem življenju odraslih, v rednem obiskovanju službe božje in pogostnem prejemanju zakramentov, v velikodušni ljubezni do ubogih in v natančnem spolnjevanju vseh državljan-skih dolžnosti, skratka, v vsem, kar bi mogli imenovati živo krščanstvo, tako v cerkvi kakor doma, tako pri razvedrilu kakor pri delu, kakor v družin-skem tako v socialnem življenju, tako kakor v globini notranjosti tako tudi v vseh posameznih izrazih in božjo čast in v slavo svete matere Cerkve.“

IZ ŽIVLJENJA CERKVE

Ukrajinci so na praznik sv. Vladimirja zaključili svoje sveto leto, ki je bilo sklicano za tisočjo obletnico, ko je sv. Vladimir prinesel krščanstvo v Ukrajino in tudi v Rusijo. Kjer so katoliški Ukrajinci po Evropi v skupinah naseljeni, so zadnje nedeljo v juliju prirejali posebna romanja na ta praznik. V Angliji so bila tri romanja v najslavnejša svetišča v južnem, srednjem in severnem delu dežele. Na žalost je stavka prometnikov mnogim Ukrajincem preprečila, da bi se mogli podati na pot.

Vendar je bilo glavno slavlje na evropskem kontinentu in sicer v avstrijskem slavnem Marijinem svetišču Mariazell na Gornjem Štajerskem. Svetišče samo je letos slavilo osmo stoletnico ustanovitve in nosi naslov „Marijino svetišče slovanskih in madžarskega naroda“. Vse poletje so prihajale razne narodnostne skupine, seveda zelo mnogo Ukrajincev, pa tudi Slovenci so opravili dvoje velikih romanj (koroško in pri-

morsko). Na glavni praznik je prišel iz Rima dekan zbora kardinalov in vodja kongregacije za vzhodne obrede, kardinal Tisserant. Navzoč je bil tudi nadškof mons. Bučko, apostolski vikar za vse ukrajinske katoličane v zahodni Evropi.

Kardinal Tisserant je v Mariazell prinesel dragocen kelih, papežev dar za jubilej Ukrajincev in svetišča v Mariazell. Prvo mašo z novim kelihom je imel nekaj dni nato poljski pavlinski redovnik iz Čenstohove, ki se je vračal v domovino na poti iz Rima.

Suspendiran duhovnik v Alžiru. Kardinal Feltin, pariški nadšof, je suspendiral dominikanca Fr. Delarueja, kurata francoske vojaške edinice v Alžiru. Delarue je kurat pri skupini padalcev, kardinal Feltin pa je ordinarij za vse, kurate pri francoskih oboroženih silah. Kurat Delarue se je v družbi častnikov zasebno izrazil, da je treba strogo in če je nujno, tudi s silo nastopiti proti ujetemu nasprotniku, ako noče prostovoljno govoriti in dajati podatkov, koristnih za francosko obrambo. Kurat je navajal, da je jetnikovo obnašanje in odpornost treba podvreči posebnemu postopku, kajti med dvema zlema, je treba izbrati manjše zlo: če bo ujetnik tudi z uporabo sile dal podatke, bo s tem možno rešiti mnogo življenj.

Za izjave je zvedelo dnevno časopisje in pariški listi so začeli mnogo pisati o tem. Kardinal Feltin je kurata suspendiral, vendar je bilo hkrati v listih objavljeno, da je navedeno izjavljal v zasebni družbi. Istočasno je bilo naročeno vsem kuratom v Alžiru, da naj ne dajejo izjav o moralni podlagi vprašanj, ki jih je načelo vojskovanje v Alžiru. Predno bi mogli dati kako tako izjavo, naj zaprosijo svoje predstojnike za dovoljenje.

Komunistični režim v Indiji. Po volitvah v februarju in marcu so komunisti prišli na oblast v pokrajini Kerala, kjer so dobili absolutno večino. Ta država v zvezi indijskih držav je na zahodni obali Indije. Šteje nad 13 mi-

lijonov prebivalcev in prav v tej deželi so katoličani najštevilnejši: 16,3% vsega prebivalstva (2.197.549). Glavno mesto države je Trivandrum.

Ko je sestavljal svojo novo vlado, je komunistični predsednik vlade izjavil, da bo prosvetni minister Jos. Mundassery, katoliški odpadnik, ki je bil v letu 1954 odpuščen kot profesor v katoliškem zavodu sv. Tomaža, ker je širil komunistične ideje. Prvi ukrep novega prosvetnega ministra je bil, da je parlamentu predložil zakonski načrt, ki daje vladi pravico poddržaviti 3.170 zasebnih šol in med temi je 1691 zavodov, ki so katoliški. Parlament je imenoval posebno komisijo, ki naj predlog prouči in potem poroča. Predsednik odbora je Mundassery sam. Prepričan je, da bo komisija načrt kmalu predelala in odobrila. Vendar zakonski načrt verjetno ne bo mogel biti uveljavljen, ker ga mora odobriti osrednja vlada v New Delhiju. Tam pa komunisti najbrž ne bodo uspeli.

KATOLIŠKI KONGRES V PEKINGU

V Pekingju je bil v juliju 1957 kongres kitajskih katoličanov in oblasti so objavile, da je bil to kongres katoliških „patriotičnih organizacij“. Sicer to ni bil pravi katoliški kongres, ker ni bil svoboden, vendar je značilno, da se je celo tak kongres pod nadzorstvom komunističnih oblasti zaključil z resolucijo, ki „izreka brezpogojno pokorščino sv. stolici v Rimu v zadevah vere in morale“. Sicer je komunistom malo mar za to, da bi izzvali med katoličani krivoverce; katoličanom tudi na Kitajskem pripovedujejo, da jim je vseeno, kaj katoličani verujejo, gre jim samo za to, da bi se katoličani obnašali po njihovih predpisih. Vendar je pričakovati, da bodo komunisti na kongresu v Aziji zahtevali, da morajo katoličani prelomiti zvestobo s Cerkvijo tudi na tem polju že zato, ker je Cerkev ustanova, ki ima svoj sedež v Evropi. Najbrž so

te vladni komunistični krogi tudi pričakovali in upali, toda to se ni zgodilo; tega niso storili niti tisti katoličani, ki so jim politično bolj uslužni kot pa tisti, ki so prišli na kongres v Pekingju.

Sicer pa je kongres v Pekingju samo potrdil sliko o stanju, v katerem je katoliška Cerkev na Kitajskem že vseh zadnjih šest let. Resolucija pravi, da ostajajo kitajski katoličani zvesti Cerkvi v vprašanih vere in morale, prekinjajo pa vse politične in gospodarske zveze z Vatikanom. Toda vse te vezi so bile dejansko prekinjene že pred šestimi leti. Edina politična vez je bila navzočnost internuncijskega mons. Riberija, ki pa je bil pred šestimi leti izgnan; inozemske misijonarje verjetno nikdo ni resno smatral za politično in gospodarsko zvezo, a so bili tudi ti po 1951 vsi izgnani iz Kitajske. Propaganda Fide pa že od istega leta naprej ni mogla nakazati nobene podpore Kitajski.

Po močni propagandni pripravi je komunistična vlada v Pekingju predpisala katoličanom takozvane „tri avtonomije“. Po teh treh določbah bi morala imeti Cerkev na Kitajskem pravico do „samostojnosti“, to je vsa cerkvena imenovanja bi se morala izvesti brez pristanka iz Rima (prva avtonomija), dalje Cerkev ne bi smela prejemati nobene denarne pomoči izven Kitajske (druga avtonomija) in Cerkev mora skrbeti za lastno propagando s svojimi sredstvi, to je, vsi inozemski misijonarji so morali iz Kitajske (tretja avtonomija). Vse, kar se je dosedaj izvedelo o kongresu v Pekingju, ni šlo čez to mejo. Vse, kar se je dosedaj izvedelo o kongresu, prihaja iz komunističnih vladnih krogov. Vendar iz nobene izjave se ne more sklepati, da so udeleženci kongresa odobrili takozvano prvo avtonomijo. Komunisti so zahtevali dvoje: zbrani udeleženci kongresa

bi morali zahtevati, da naj Vatikan prekliče ekskomunikacijo bivšega generalnega vikarja v Nankingu Liweivanga in drugič bi morali člani kongresa potrditi, da je bila izvolitev škofa Ksaverija Čanga v Šanghaju pravilna. Resnični škof v Šanghaju mons. Kung je zaprt in sicer od sredine leta 1956. Komunisti so sklicali „občni zbor vernikov“ in izvolili so Čanga za novega škofa. O izvolitvi so brzojavno obvestili Propagando Fide v Rimu, kardinal Fumasoni Biondi pa jim je brzojavno takoj odgovoril, da „izvolitve“ ne more priznati, ker ni bila opravljena v skladu s čl. 429 cerkvenega zakonika in da mora vladati škofiji v Šanghaju še naprej generalni vikar in to vse dotlej, dokler bo škof Kung zaprt. Kongres tudi tega vprašanja ni razčistil.

Udeležence za kongres je vlada zelo skrbno izbrala in na vseh sejah je bil navzoč vsemogočni zastopnik „verske komisije“. Kongres je sklicala zveza katoliških patriotskih združenj in je trajal od 15. do 21. julija. Po željah komunistične vlade bi moral kongres še utrditi moč organizacije. Toda že takoj ob začetku je prejel kongres močan udarec, ki je vsemu delu dal svoj pečat. Na prvi seji se je oglasil škof mons. Fr. Ksaverij Čaočengšeng, jezuit, ki je rekel, da bi vsako utrjevanje organizacije brez pristanka sv. stolice „ubilo dušo Cerkve“. Mnogo duhovnikov se je priključilo njegovemu mnenju in vsaj še en škof se je oglasil in se priključil njegovi izjavi. Komunisti so bili prisiljeni izvesti protinapad in radio je začel z gonjo c „desničarjih, plačancih imperializma, sovražniku ljudstva“ in slično. Zelo zanimivo je, da se je dvignil v teh časih na Kitajskem škof, ki je nastopil na prireditvi, ki jo je vlada izredno skrbno pripravila.

Udeležencev na kongresu je bilo 241

in sicer škofov, duhovnikov, redovnic in laikov. Najbolj so oblasti podčrtavale ime mons. Pišušija, nadškofa v Mukdenu, o katerem navaja rimski Annuario Pontificio, da je zaprt (in carcere per la fede). Več ko šest pravih škofov je bilo na kongresu in navajala so se imena škofov, ki jih isti Annuario nima. Vendar vsaj 14 škofov, ki niso v zaporih, ni hotelo iti na kongres. Skoraj nemogoče si je misliti, da bi vlada ne izvajala nanje pritiska, da naj se odzovejo vabilu.

Sicer pa se delo „komisije za verske zadeve“ na Kitajskem razvija enako, kakor v drugih komunističnih državah, kjer so enake komisije. Le to za razliko: v Evropi zavračajo zastopnike Cerkve pred „vmešavanjem v politiko“, na Kitajskem pa ne delajo drugega kot to, da pozivajo duhovnike, da morajo vedno in povsod opozarjati vernike na izpolnjevanje dolžnosti do države in partije. Duhovnik mora biti vedno na razpolago, da prejme uradna propagandna navodila in da jih tudi izpolnjuje.

Kakšni so bili dejanski zaključki kongresa, še ni znano. Toda dejstvo, da je vlada dovolila tak kongres in ga celo želela, resno spričuje dejstvo, da mora biti katoliška Cerkev na Kitajskem še vse kaj več, kot samo vpoštovanja vredna. Katoličanov na Kitajskem je nekaj nad tri milijone in kaj je končno to v morju šeststo milijonov Kitajcev. Cerkev pa živi in njene postojanke čuvajo ljudje, ki mogoče resnično obsojajo vse, kar prihaja iz zahoda in iz Evrope. Ta žilavost je dejansko najlepše priznanje evropskim misijonarjem, ki so dobro opravili svoje delo in zapustili v svojih vernikih zelo močne korenine. To jim je lahko največje zadoščenje.

R. J-c

Leto srebrnega jubileja je za nami

Ni bilo v preteklem letu večjih težav pri izdajanju revije. Izhajali smo redno, naročniki so bili z vsebino zelo zadovoljni in število naročnikov se ni zmanjšalo, čeprav je bito treba naročnino radi splošne podražitve občutno povečati. Letošnji letnik je imel 720 strani, poleg tega so izšle „Božje stezice“ s 124 strani obsega, kar samo po sebi jasno pove, kako ogromno koristnega branja so naši zvesti prijatelji tekom leta prejeli.

Prepričani smo, da nam bodo ostali zvesti vsi brez izjeme tudi v prihodnje. Morda bomo morali v Argentini — zaradi izredno slabega gospodarskega položaja — ceno nekoliko naokrožiti navzgor, toda storili bomo vse, da bo ta povečanje čim manj zaznaten. Papir se je od lani podražil za 100%, tudi delo v tiskarni je vedno dražje, enako klišeji. Omejitvev strani ne bi bistveno spremenila položaja. Najuspešnejši način pomoči reviji je pridobivanje novih naročnikov ter plačanje zaostale naročnine s strani tistih, ki jo še dolgujejo. In teh ni tako malo.

Kaj bomo nudili naročnikom prihodnje leto? Nočemo se vezati z obljubami, ki jih potem ne bi mogli spolniti, a lahko povemo to-le: poleg verskih člankov, ki nudijo bralcem hrano za dušo, bomo zlasti govorili o družini in njenih problemih. Ne bomo pozabili naših fantov in deklet ter vprašanj, ki so z njimi v zvezi. Nudili bomo tudi čim več leposlovnega branja. Pisatelj Gregor Hribar, veliki poznavalec in ljubitelj Koroške, bo prispeval daljšo črtico „Meja“. Nadaljevali bomo s prijetnimi zgodbami o Don Kamilu. Objavljali bomo vesti od doma, iz izseljenskega življenja ter iz katoliškega sveta čim bolj izčrpno.

To je samo nekaj bežnih podatkov v to, kar pripravljamo za prihodnje leto. Sicer pa vsi naročniki po izkušnji preteklih let dobro vedo, da bo revija kot doslej nudila res samo dobre stvari, ki bodo oplemenitile naš razum in posvetile našo dušo.

Ko se zahvaljujemo vsem naročnikom, sodelavcem in poverjenikom za izkazano zvestobo, pomoč in razumevanje v preteklem letu, si želimo le eno: da bi velika družina slovenskih rojakov, zbrana okrog „Duhovnega življenja“, ostala trdna in neomajna tudi v bodoče, kajti le tako bo mogla revija neovirano nadaljevati s svojim versko-kulturnim poslanstvom med slovenskimi izseljenci po svetu in med rojaki na mejah naše domovine.

Konzorcij in uredniki „Duhovnega življenja“

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LETO XXV
DECEMBER
Številka 12

„DUHOVNO ŽIVLJENJE“

je slovenski verski mesečnik

V tej številki boste brali:

Naša vodnica k Bogu (K. Wolbang CM)	665
Papeški molitveni namen za december (prof. Alojzij Geržinič)	669
Odrešeniku nasproti (Jože Jurak)	670
Dve božični (Ignotus)	673
Naš čas in slovenski izseljenci (dr. Alojzij Starc)	674
De Dios nadie se burla	677
Božična skrivnost (Jože Jurak)	678
Varujte se vsake lakomnosti! (dr. Mirko Gogala)	681
Tedijev božič (Zora Piščančeva)	684
Kristusovo rojstvo in mi (G. Papini)	688
Štiri tisoč metrov nad morjem (J. Jurak)	689
V tretjem krogu	694
Tvoje prijateljice (Karel Wolbang CM)	696
Ob srebrnem jubileju revije (J. Jk.)	697
Ne kritiziraj Cerkve! (Kardinal Paul E. Léger)	700
Don Kamilo (Gustavo Guareschi)	701
Nove knjige (Slavko Srebrnič)	703
Jutri bo lepše (Vladimir Kos SJ)	704
Med Slovenci po svetu	705
Pogovori o Bogu v Moskvi (R. J-c)	708
Iz domovine	711
Po svetu	714
Leto srebrnega jubileja je za nami	719
Editor responsable: Pbro. Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires	

Izdaja ga konzorcij (Orehar Anton) urejuje pa uredniški odbor, ki ga sestavljajo dr. Gnidovec France, Jurak Jože, Mali Gregor, dr. Rozman Branko in Marijan Šušteršič, ki skrbi za tehnično opremo in fotografije.

Platnice in stalna zaglavja je narisal Hotimir Gorazd.

Celoletna naročnina znaša za Argentino in države, ki nanjo mejijo (razen Uruguaya) 95 pesov. Za Uruguay in ostale dežele latinske Amerike, kakor tudi za vse dežele, če se plača v argentinskih pesih, je naročnina 110 pesov; za U. S. A. in Kanado 5 dolarjev, za Avstrijo 95 šilingov, za Italijo 2000 lir, drugod v protivrednosti dolarja.

Tiska tiskarna Salguero, Salguero 1056, Buenos Aires

CORREO
ARGEN-
TINO
Suc. 6

TARIFA
REDUCIDA

Concesión
No. 2560

Revijo morete naročiti in plačati pri naslednjih poverjenikih:

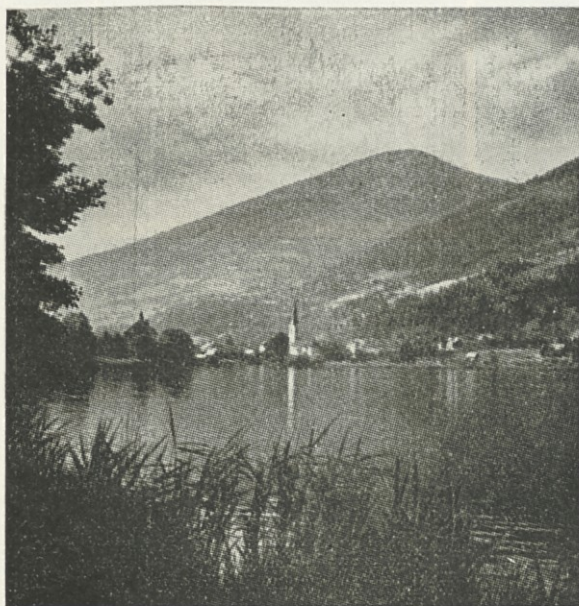
Argentina: Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
Brazilija: Vinko Mirt, Caixa Postal 7058, São Paulo, Brasil.
U. S. A.: „Familia“, 6116 Glass Ave, Cleveland 3, Ohio
Kanada: Ivan Marn, 83 Victor Ave, Toronto, Ontario
Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia

Italija: Zora Piščane, Riva Piazzu-
itta 18, Gorizia

Avstrija: Anton Miklavčič, Spittal
a/Drau, D. P. Camp, Kärnten.
Naročnino pošiljajte Mohorjevi
družbi v Celovcu.

Avstralija: rev. Bernard Ambrožič,
66 Grdon Str., Paddington
(Sydney)

Devica Marija v Polju,
božjepotna cerkev mo-
gočne fare blizu sloven-
ske prestolnice Ljubljane

Na zadnji strani: Po-
gled na luno skozi okno,
ki je pokrito z ledenimi
ročami

Motiv ob prelepem
Vrbskem jezeru na
Koroškem